

Антилета Ана Живковић
ИСПОВЕСТ ПОПАДИЈЕ

Антилета Ана Живковић
ИСПОВЕСТ ПОПАДИЈЕ

Издавачи

Браничевско-стишка књижевна заједница
Удружење књижевника Србије
Библиотека „Србољуб Митић“, Мало Црниће

Едиција

Стишки књижевни круг
Књига XX

Уредник

Миљисав Миљенковић

Антилета Ана Живковић

ИСПОВЕСТ ПОПАДИЈЕ

2013.

Не знам куда ме води пут, али знам да, када држим твоју руку, сигурније корачам.

Алфред Де Мисе

– Рекла сам ти да нећу. – Повика Ивана као да је сама на свету, као да није у центру града, тако великог а тако малог, где понеки људи а и новинари о свима све знају као да је то мала варошица а не милионски град. Извештачи са улица нису само новинари, већ и обични грађани који у доколици фотографишу познате које случајно сретну и често новинарима без икакве надокнаде достављају слике. У овој земљи нису баш нешто популарни они који то стварно треба да буду јер су то заслужили својим успехом, великим достигнућима и професионализмом. У Србији су најпопуларнији политичари, певачи фолк музике, мафијаши, односно бизнисмени сумњиве врсте а сви остали су ту негде, колико ко успе да се снађе и наравно има среће. Талентовани део човечанста у Србији је у неком запећку, а и ко ће да се бави тим људима, па они су „тако досадни са својим паметним главама” па зато углавном одлазе у иностранство да би неко ценио њихов рад и труд и наравно то адекватно платио. Немају они времена за насловне стране, модне куће и луде журке по којима би били популарни.

– Прекини да цмиздриш већ једном док идеш улицом. Што је најгоре, препознаће те неко – Јована јој рече шиштавим гласом. Била је уморна од вишенедељног спремања стратегије са својом другарицом из детињства. Силни планови и идеје исцрпили су је и исцедили као стару крпу. А сада су се ти планови уместо у будућност неком чудном игром судбине премештали у прошлост, не добивши шансу да угледају светлост дана.

Задихана Јована тркчарајући за својом пријатељицом једва је успевала да је сустигне. Њене кратке и здепасте ноге сувише округлих листова изгледале су смешно у хеланкама као да је фудбалер, коса разбарушена као да јој је неко бацио петарду на главу а око врата који једва да је постојао и видео се од дебелог подбратка обавијало се крзно, бело крзно на кратком белом капутићу на коме се шлиц од позади веома разилазио јер је задњица била повећа. Није било већег броја а Ивана је знала да је Јована баш за њим „одлепила” па је хтела да је обрадује пошто–пото. Волела је она оно што је модерно, а не оно што јој лепо стоји. И у свом том модном хаосу који их је окруживао она је баш уживала иако је била посматрач са споредним учешћем. И што је најважније, никада није била љубоморна на своју другарицу Ивану, професионалну манекенку са завидним хонорарима врхунских модних кућа. Била је заштитно лице великих модних кућа и разних компанија задњих неколико година. Њено прелепо лице смешило се или заводљиво гледало са нословних страна великих билборд реклама широм света или градских аутобуса великих метропола. Сваки пут када би угледала Ивану на некој реклами, задивљено би гледала као да јој је било први пут да је види. Волела је чистом сестринском љубављу своју другарицу. Било би довољно да погледа у њене очи и одмах би знала у каквом је расположењу, речи често нису биле потребне, погледима су се одлично разумеле. Сада није био довољан само стисак руке, да бесној Ивани ублажи тугу, морала је речима да је смирује. Није наишла на одобравање од стране своје другарице која је великим грациозним корацима грабила низ улицу ни сама не размишљајући куда ће.

Није се нимало трудила да остави било какав утисак али и без тога била је светска класа пореком из моравског села. Ивана је једноставно била таква рођена и то нешто што је избијало из ње нико није могао да јој одузме. Харизматичност, нестварна лепота и шарм красиле су је и када је љута.

– Е, нећу, нећу бре! Нећу! Баш ме брига! Није ме брига! Разумеш ли? Нека ме препознају сви на улици. Ја имам права на све што и они! И ја имам осећања и срце! Немам камен у грудима као неки!

Повишеним гласом и помало гордим по први пут у животу готово је викала. Лепота и новац нису били услови за срећу. А она је имала баш то о чему маштају милиони девојака на овом свету, светску славу, природну лепоту, новац и многе удобности које јој то доноси. Али од свега тога, она је желела само тако мало.

– Хајде, добро Иванице. Хајде, смири се, молим те, па није крај света. Оно што си слутила то ти се на крају и десило. Непоштен је ово свет. Увек су се празноглави китили туђим перјем јер немају своје. Ниси ти једина на овом свету која тако пролази, има и горих случајева од твог. Ха, ма хајде већ једном, сабери се. Девооојкооо!!!

Снисходљиво је говорила као да је она крива што је посао отишао до врага, што у овој лудој земљи само непоштени владају, корен покварености је дубоко у друштву. Неће оне успети лако. Плодове убира неколицина њих, док остали раде. Хоће ли се покајати што су се вратиле у Србију? Ништа није за стално. Могу оне опет назад из земље. Тешкоће су већ кренуле, а тек је почетак. Бес је испуњавао сваку пору Иваниног тела, била је сва наелектрисана. Тврђи је она орах него шта изгледа, истрајаће дуже него што други мисле. Инат је понекад чудна ствар.

Сад би бака Ленка рекла – Просто ко пасуљ, то и ја полуписмена знам. Џаба вама факултет. Не знате вас две даље од носа. Неке ствари нису за жене. Жене треба да се стане код куће, да негују и рађају децу, а вас две ухватиле па летите по белом свету.

Причали би она то тако њима полушушкавим гласом уз благи звекет вештачке вилице. Некада су се смејале њеним речима, а сада им дођу као пророчанство.

Готово се насмешила кад је помислила на баку и то шта би им она рекла. Много пута су се кладиле у сладолед да она која изгуби, то јест омане код онога што ће бака рећи, иде по сладолед. Нису ни биле свесне колико су је волеле. Тек када се упокојила, схватиле су колико им недостаје. Јована је имала своју рођену баку, али неке људе и ако ти нису род волиш као да су ти најрођенији. Бака Ленка је у тој својој искрености и томе да истраје да буде каква јесте сакупљала битне поене, људи су је волели и ценили. Са њом си скоро увек знао на чему си. Када би Јована мало боље размислила, увидела би да је Ивана доста „покупила” од своје баке. Али, сада јој није било до размишљања чије гене њена другарица носи.

Јована је причала тише идући поред ње и хватајући је под руку говорила је: – Ућути или тише причај, видиш да се људи окрећу за тобом.

– Ко се окреће? Нико. Боли бре некога брига за мене.

– Е, само да знаш да си у праву, простакушо једна мала. Као да баба Ленка говори из тебе. Ја сам изгледа остала једина будала која је уз тебе.

Насмејале су се једна другој кисело, јер када су саме волеле су да разговарају њиховим посебним језиком, односно бака Ленкиним, како су га између себе звале.

Уз осмех следио је и поглед пун разумевања, баш као што и треба да буде између два блиска бића.

– Ахаа! Рече Јована и загрли своју другарицу видно потресену. Некад јој је мало завидела али никада није била љубоморна на велики успех, на дивне момке, на луксуз који је окруживао, на дете које је имала и које је она, Јована, волела као своје и исто тако га предано неговала кад год Ивана није била поред њега. У суштини, била је срећна јер је била свесна свог изгледа, знала је колико је Ивана воли и зато су оне неговале то нешто посебно што имају једна у другој, изгледа несвесно то препознајући.

И тако је она све то млела идући улицом онако више за себе, јер је знала да када буду стигле до Мијата који је остао у приватном вртићу, све ће за Ивану да добије други смисао у животу. Много пута до сада се и сама уверила да је тако, и зато се сада одлучила да заигра на сигурну карту: – Освести се, девојко, имаш Мијата, имаш мене, ниси сама. Један пројекат ти је минирао бивши, па шта. Опет не зависиш од њега. Биће бољих понуда. Добро знаш да би њему одговарало да тражиш и молиш новац од њега, није њему драго што си ти самостална. Знаш ти добро то, Иви. Зато те и спутава, омаловажава, па он је сигурно и сервирао приче „лепа и глупа“ или „шта то манекенка зна да ради“. Он би волео да ти заједно са Мијатом кључаш из његовог длана. Како је само глуп јел да? Што ме гледаш тако бесно? Већи је сељак од мене и тебе заједно, као да је он из Ливадице, а не нас две. Хајде, малена, ускоро морамо по Мијата. Сељак један, дошао је из Лондона овде за тобом да ти квари послове. Џабе се он родио у Лондону, гори је него да је одрастао овде на сред Балкана – говорила

је Јована више за себе и све у једном даху. Дубок уздах јој протресе тело и најежи се више од неког осећаја нелагодности него од хладноће. Окрену се према својој другарици и са неким немиром у очима погледа у њу. Преплави је чудан осећај неспокојства.

Иванино лице оста и даље смркнуто, док се Јованино уобличавало у благи полуосмех, као сада је она задовољна што се сетила да га тако вређа и то још када он не чује. Није то личило на њу, свесно је правила будалу од себе не би ли Ивани мало олакшала ситуацију. Обе су биле у шоку када су схватиле да су изманипулисане од Николе са ким Ивана има дете.

Шок и неверица огледала се на њиховим лицима када им је адвокат пре једног сата саопштио ситуацију у којој су се нашле. Ивана није хтела да пристане на компромисна решења, јер је сматрала да је тако покрадена и морално и материјално. Импулсивно је донела одлуку, није хтела да послуша адвоката. У старту је била на губитку али са Николом није хтела никакав заједнички посао. Није била сасвим сигурна, али њени извори су јој говорили да се Никола бави неким мутним пословима. Она није хтела да има везе са било чим што је непоштено. Мирно је спавала и намеравала је да тако буде и даље. Нека мисли ко хоће да је она глупа, али себи и свом детету неће да дозволи никакав немир.

Многи су јој говорили да је то део бизниса и да увек постоје две стране, није хтела ни да чује. Имала је јасан циљ и знала је шта хоће.

Болело је то што је Никола опет искористио њено поверење и заиграо на кварну карту, крадући јој идеју за посао и део посла и пословних партнера. Сви су желели само зараду, мало је коме било важно колико

ће тај новац бити чист. Док га је гледала преко стола, није осећала ни мржњу ни бес. Није знала како би дефинисала своја осећања, за ту празнину коју је осетила у себи није имала речи како би је описала. Тупост би можда била најближа реч. Највише је замерала себи. Није спадала у лаковерне особе, али био је довољан тренутак па да буде обележена за цели живот. Није се враћала у прошлост, чак није посматрала ту везу као грешку. Имала је Мијата, светлу тачку живота свог. За мир свој и свога детета била је спремна да плати можда и већу цену.

Трудила се да не покаже колико је повређена, моментално је донела одлуку да ће материјални губитак лакше поднети, изашла је из канцеларије као морални победник који неће да моли, са високо подигнутом главом по први пут у животу. Није више била стидљива девојчица која са бојажљиво подигнутом главом гледа у фотографа.

Рекламе у центру Београда заморно су блицкале. Неке купце су привлачиле, али њих две нису показивале никакво интересовање за излоге, а ни за околину. Имале су оне свој свет обавијен посебним аурама. Пуно тога за кратко време прошле су и искусиле од живота који није успео да их поквари, већ им је помогао да чврсто са обе ноге стоје на земљи, научиле су да цене праве вредности а на првом месту је човечност. Било је критичних ситуација када је нечастиви претио да их узме под своје, али чудан је Божји наум у њиховом случају. Можда их је баш из тих разлога спојио да брину једна о другој, усмеравају се и помажу и чувају једна другу као сами анђели. Ивана на тренутак застаде. Укопа се са обе ноге у месту, док је њена другарица продужила поред ње у

велу снега који је падао тако крупним и нестварним пахуљама у предвечерје 20. децембра.

Застаде и она, окрену се док јој се благи осмех разливао по лицу и мрмљајући више за себе Јована рече: – Ох, коначно долази себи. Напред, душо, одувек си била лавица, овај, хоћу рећи бикуља. Само не знам зашто рогове овог пута ниси показала, изгледа да стварно код тебе преовладава подзнак. Тај бик у теби је потпуно затајио а изазвали су те исуканом црвеном марамом.

Била је то констатација коју је Јована дала сама себи, благо вртећи главом. Забринутост поче да нестаје.

– О, Јованице, не знам шта ми је. Да сам те само бар понекад више слушала.

И Ивана крете ка својој другарици, својој нераздвојној другарици из детињства са раширеним рукама.

– Моја Иви, па никада није касно за буђење. Дођи да ти спустим пусу на образ.

Стајале су скоро на сред улице, као да су саме на свету, и гледале се у очи. Јована спусти нежан пољубац на Иванин хладан образ, на шта Ивана загрли другарицу и нежно је заљуља као да је беба.

Пролазници су пролазили благо се чешући о њих, видљивост им је заклањао и снег који је крупним пахуљама падао, исто тако нагло као и мрак над Београдом. Две другарице биле су срећне што имају једна другу.

Ивана погледа у небо полузатворених очију јер су јој пахуље снега упадале у очи. Учини јој се на трен као да лети јер пахуље стварају имагинарни свет игре. Преплави је поново нелагодни осећај неразумевања и

преваре јер помисли на пословни неуспех. Ништа не боли тако као превара бића које ти је до јуче било тако блиско, превара бића коме си родио дете. Спремност њена да некоме поклони цели свој живот учини јој се тако глупа. Као мала веровала је да када се жена уда, удаје се за цели живот и буде добра мајка и супруга. Гледала је своје родитеље и учила од њих. На болан и потресан начин је схватила да није све тако једноставно у животу. Знала је за разне несрећне случајеве, али није мислила да ће њој неки да се деси. На филму она улази у стан, чује неке пригушене звуке, не верује да је то што мисли, али ипак као намагнетисана креће према тим звуцима, тихо гурне врата, дах јој стане, мозак се паралише, све од шока отупи тада док гола гуза њеног будућег мужа мрда између ногу туђе жене. Да ли је то само обична превара или иза тога чучи нешто сасвим друго? Филм се полако одвија, она схвата да је увек за њега била само трофеј, никако вољена, зна подсвесно да ју је хтео само зато што је била трудна, а он у том тренутку није имао бољу и атрактивнију, а и одговарала је опису каква би мајка његовог детета требало да буде, лепа и кротка, којом ће моћи да се манипулише. Сада све то зна свесно, коначно је сакупила храброст да призна себи и Јовани. Плачу заједно, једна другој на рамену. – Знаш ли, Ивана, да сам и ја исто мислила, али због твоје среће и мира нисам смела гласно да ти кажем. Сад ми је криво што нисам. Рекла сам ти своје сумње оног дана када си ми рекла да се удајеш, али ти си била заљубљена и срећна што си трудна и замолила си ме да ти не кварим срећу, да те пуstim да уживаш док траје. Али ти си и сама одустала од таквог живота пре него што је и почео. И ја сам тако и урадила – плачући

је причала својој другарици Јована, жалећи њу, себе и малог Мијата.

Није се њој тај надувени србоенглез свидео, али шта је могла кад Ивани јесте. Имала је чудан осећај у себи када помисли на њега, изазивала је неку узнемиреност помисао на њега. Дубоко у себи је знала да он није добра особа, одмах га је провалила, правио се добрим а то је много горе него бити само лош, ако већ јеси такав. Лицимерност је убица многих добрих ствари. Ништа не започиње тек тако, све има своје корене. Па, наравно да све сеже дубоко у прошлост. Како јој се глава хлади, Ивана схвата да ће јој се стално дешавати такве ствари са бившим. Осећа се кривом, а није крива. Није он њу нашао у заједничком кревету са другим, већ она њега. Топли другарски загрљај трже је као и много пута до сада из незнања и тако загледана у небо захвали се Богу на Јовани.

– Хајдемо негде на топлу чоколаду, рече Јована и ухвати је за руку. Пустила је да је води где год хоће. Обично је била Ивана та која је водила и вукла свуда са собом. Како се данас нешто окреће у њиховим животима.

Њих две су биле неспојиви спој, допуњавале су једна другу у сваком погледу. Све што једна није била у датом тренутку, она друга јесте. Која су то осећања и шта је то повезало две девојке, не знају ни оне саме. Многи их нису разумели, често су у ту групу спадали родитељи, али оне једноставно нису могле једна без друге. Ако су се некада нечему и противили, давно су дигли руке, постало им је једино важно да су срећне, живе и здраве. На крају су их сви пустили да живе своје необично обичне животе како најбоље знају и

умеју. Осећај да имају две кћерке годинама се појачавао, па скоро да их уопште нису раздвајали ни у мислима, желећи им и једној и другој срећну лаку ноћ када су биле на далеким путовањима као да су им обе рођена деца.

Није да ни оне саме нису размишљале и разговарале на тему блискости између себе и потребе да су стално заједно. Много пута им неке стари нису одговарале, свеједно уклапале су своје животе у једну целину, помагале се узајамно и имале разумевања једна за другу више него што би понекад имале рођене сестре.

Често се није знало ко код кога спава, једе, купа се, пере косу, где је којој јакна, хаљина, блуза па чак и гаће. Девојке су делиле све са осмехом и никада се нису посвађале. Чудна појава у данашњем друштву. Многи су се чудили и коментарисали како неко ту мора да има користи, али није било тако, оне су се у свом другарству давале без резерве.

Јована је била бринета са косом уфрћканом у ситне спиралице и увек је имала жељу да има праву косу која лежерно пада на рамена. Проводила је сате и сате код фризера исправљајући и пеглајући косу, али то обично није дуже трајало до неколико сати. Кожа лица јој је била проблематична, али природно тамнији тен сакривао је њене недостатке. Волела је да једе, што се одражавало на њен стас, али и поред свега тога имала је мило округло лице као анђели на фрескама. Када би се насмејала, смејала се и очима, како наш народ воли да каже. Њене азурноплаве очи својом необичном бојом браниле су ти да их дуго гледаш, кратко би се задржавао на њима али си често морао да им се враћаш. – Урокљиве су, Ивана, њене очи прекини више да трчиш за њом. У Мораву ће

једног дана да те тера да скочиш, а ти нећеш да знаш да кажеш нећу – таквим речима је често бака Ленка коментарисала Јовану. Ретко је када ко на њу могао да буде љут, довољан би био један осмех и све би било опроштено. Несвесна тога како делује на околину, она би увек бирала тежи пут. Није волела а ни желела да јој се гледа кроз прсте.

Насупрот Јовани, Ивана је имала светлу пут, природно плаву косу и била је нежна као од порцелана. Онај ко је не познаје и не зна какву челичну вољу има, мислио би да може да је одува као перце. Од рођења сви су у Ивани препознавали неку посебност али нико није хтео то јавно да призна, околина јер је није било брига, родитељи јер би онда испало да сами хвале своје дете, нико није размишљао о финој посебности која краси дете. На крају крајева, сви се навикну када им је стално испред очију. Па тек онда када се нешто деси, ископају неке догађаје и мисли којих се онда напрасно досете.

Њени покрети руку, погледи осликавали су нешто урођено што је било на граници између шарма и префињености. Много пута јој је Јована рекла: – Како грациозно држиш оловку у руци. Изгледаш као да у руци држиш краљичин штап, а не обичну оловку. Погледај моје прсте, молим те, дебели су као ћевапи.

– Не лупетај.

Тако су се завршавале дискусије између њих две. Ивана је хтела да буде обична. Није видела ништа необично на себи. Била је у пубертету тада и налазила је себи само мане.

– Данијеле, дај гас. Састанак већ почиње, опет ће сви да гледају у нас када уђемо у салу – пријатним мужевним гласом рече млади згодни дечко, фино обучен у скупо одело које му је стајало добро као неком манекену.

– Немој ме пожуривати, знаш да нисам крив само ја – одговори Данијел забринутим гласом јер није волео да доводи себе у такве ситуације, али ево како ова земља делује на њега погубно. Тако му мало треба да полуди и дозволи српским генима да преовладају, све оно што је годинама учио и самодисциплином постигао овде не вреди. Догађаји и начин живота те неприметно узму под своје.

– А ти добро знаш да је све са разлогом – уместо да се у гласу овог другог младог човека осети нека забринутост, било би му лакше, Срби су радили по систему свака ситуација има решење „лако ћемо“. То је стално у њему изазивало мали револт и ситну грижу савести али не може да каже да није уживао са њима, у њиховој топлини и спремности на свакакве ситуације којима реагују најпре срцем па онада главом и ако их то скупље кошта. Свиђали су му се такви какви јесу и пошто је схватио врло брзо да не може да их мења, прихватио их је без резерве. Они су то осећали и са захвалношћу сарађивали са њим мислећи да је то зато што има српске гене.

– Знаш, али нисам само ја крив.

– Нећемо да пребацујемо кривицу са једног на другог, обојица смо у говнима.

– Како си се ти, Дани, примио, ти си већи Србин него ми што смо одрасли овде.

- Па знаш да ми је мама Српкиња.
- Знаш, али ипак додај гас.
- Да смо у Немачкој, не би се ово догађало нама

Милош.

- Није Милош, него Милоше.
- О. К. Милоше.

Данијел је у Србији добио посао менаџера Немачке банке у којој је радио у Франкфуркту већ неколико година. Мајка му је била Српкиња која је отишла на усавршавање немачког и није се никада вратила. Несређени породични односи само су јој ојачали одлуку да се никада сасвим не врати у своју земљу, осим на ретке сусрете са мајком док је била жива. Баку памти као смежурану старицу са марамом око главе и симпатичним лицем којим се разлива топлина када са мамом дође у Крушевац. Кућа је увек мирисала на сарму и колаче које је бака спремала неуморно у великим количинама да им пошање за пут. Никако му није било јасно, како му је увек било мука док се сарма кувала, а када би је јео посебно је уживао. Та два осећаја била су му неспојива.

Отац му је типичан Немац, плав и богат и још уз то заљубљен у своју црну Шумадинку до ушију целог свог живота. Живели су мирним животом, без великих трзавица. Хладни западњаци су волели наше жене, јер су оне генетски биле предодређене и тако васпитаване да мушкарци поред њих уживају, да им пруже максимум у животу. Имали су само Данијела, пружали су му пуно љубави, подржавали га око избора занимања. Био је одличан ђак али је показивао афинитете према спорту, нарочито према одбојци. Како је време пролазило, изгледало је да ће професионално да се бави спортом.

Међутим, судбина или ко зна већ шта ли је, умешала је своје прсте. Све је текло одлично и по плану. Тренинзи су били тешки и исцрпљујући, морало је да се још и поред тога учи али Данијелу није било тешко поред родитеља који га подржавају и помажу, па су спортски успеси постали свакодневица. Са деветнаест година почео је да игра за репрезентацију Немачке. Родитељи су га свуда пратили и с поносом гледали утакмице у којима је играо њихов син. Једног дана се осећао посебно лењим и није хтео да иде на тренинг али упоран позив тренера и оца да вози сина нису се добро завршили по Данијела. Повредио је ногу и морао је да оде на операцију, исход прве, па затим и друге операције довели су до тога да је млади спортиста у пуној снази и вољи да побеђује морао да се опрости од професионалног спорта. Бринули су око њега после повреде родитељи, помагали му како да изађе из кризе зато што више неће моћи да се бави спортом. Било је то тешко време за њега и нерадо га се сећа. Криза је била тешка. Сви његови животни планови падали су у воду. Морао је да се помири са чињеницом да живот мора из корена да мења. Био је бесан и љут на цео свет, онда се то свело на самог себе. Као што је предан био у спорту, тако се предано бацио на факултет и у рекордном року га завршио. У банци је у рекордном року постао виши саветник. Одбојка је за њега и даље остала велика љубав, свакодневно је брзо ходао, радио вежбе а викендима би са друштвом био на терену за играње одбојке. После повреде је био у недоумици да ли да промени факултет и буде тренер, а не да се бави финансијама. Дуго је размишљао. Схватио је да у банкарству нема љубави, ту постоје бројке, увек је све јасно. Ако се одлучи за тренера, радио би оно што

више воли али би заједно можда са неким патио много ако му се деси ситуација као што је његова или слична. Био би стално у покрету, радио би оно што воли, али није више био сигуран у себе колико би емотивно могао да издржи поразе, своје и туђе. Овај други позив је био много мање емотиван, ту је било чист рачун дуга љубав.

Данијелу је у овом послу којим се бави и што је у Србији био само плус што му је мајка Српкиња и што је добро говорио српски језик. Када су се отворила нова тржишта и нове пословне могућности, одмах је добио посао у Србији.

И тако, ево га сада касни на новогодишњи састанак фирме. Баш сада, када је са својим колегом очекивао похвалу и новогодишњу честитку и то новчану јер су пословали са великим плусом и он и Милош за банку за којој су радили. Били су оперативци на терену и проширивали су банке по већим градовима Србије. Обучавали су нов кадар, јако успешно.

Извући ће се већ некако, сналажљиви су они момци. И таман када је лице почео да развалачи у самозадовољни осмех јер је знао унапред шта га већ очекује, у видно поље су му улетеле две прилике у облаку снега који је падао великим и влажним пахуљама. Свом силином згазио је кочницу. У том тренутку дах му је стао заједно са срцем. Коловоз је био клизав, ауто се занео и боком сувозачеве стране чуо је туп ударац. Милош је само покрио главу рукама и није се усуђивао да изађе напоље јер му је пред очима био лик две девојке и њихови ужаснути погледи.

Данијел је великом брзином скинуо сигурносни појас и истрчао напоље док му је срце тукло као да има бубањ. Народ је радознало почео да се окупља око њих, неко је махао и заустављао саобраћај.

Девојка у белом капутићу лежала је поред предње гуме и гледала а изгледа и дозивала другу девојку дуге косе која је делом била испод аута. Тамна коса се помери а бледо лице, нестварно лепо у том свом бледилу окрену се према својој другарици, рука крете ка њој да је дохвати али се очи замаглише и потонуше у таму. Јована болно врисну покушавајући да устане. Полако је села уз Данијелову помоћ.

Ивана и Јована заједно су ишле у први разред у Доњој Ливадици, малом селу у Браничевском округу поред кога је текла река Морава. Када су се упознале не знају ни оне саме, знају се целог живота, заједно су се играле у песку на обали Мораве испод старе леске и одлучно јеле још незреле плодове а баба Ленка их је журила штапом и грдила: – Шта ће да остане за колаче ако вас две све сад поједете. Аратос вам било.

Никада је нису питале шта јој је то баш значило и шта је казивало. Те речи које су стари употребљавали полако се губе из језика и карактеристичне су за свако поднебље.

Њих је баш било брига шта ко прича, оне су сакривене иза куће, једном полутком од цигле тукле по љусци, не би ли што пре стигле до плода.

– Аха, ту сте се сакриле, копилице једне мале! Треба овце и свиње да се пусте у воћњак да пасу траву. Сад ће помрчина да падне, а вас нигде нема – грдила је бака Ленка на сав глас, гегајући се и наслањајући се на свој штап.

Што их је тако стално баба Ленка звала погрдним именом никада им није било јасно. Али после много,

много година запитаће једна другу шта је то баба предосећала или их је стигла њена клетва. Поред мутне воде Мораве пролазили су њихови најсрећнији дечији дани. Игре никада није било доста. Уморне и прљаве увече би се враћале кући, знајући унапред да ће добити грдњу, где су досад биле. Ленка би кукала: – Сама сам градину заливала. Зовем, Ивана, Ивана до Морве се чује а она неће да се јави. Знам ја, са оном чупавом си опет била. Кад вас будем нашла следећи пут, ће лети перје само да знаш. Ако кажем Јовици, има и кајш да исуче бре. Јес’ чула? Тако је Ленка претила малој побегући од послова који јој уопште нису били интересантни а који су се у селу наметали деци иако им нису дорасла.

– Шта је било, мајка, што вичеш. Упита Јовица улазећи у башту. Ивана сва уморна, гладна и прљава, наслоњена на ограду видно пребледе.

– Е, сађу све да испричам код твог оца. Ће да видиш. Нећу ја више тебе да тражим по врбацама и да се секирам дал’ те Морава однела тебе и ону кудраву. Мене те они оставили на чување. На кога си се само изметула да ми је да знам – распали баба Ленка причу. Јовица погледа у своје дете и помисли да је Владанка ипак у праву. Ако хоће да дете има бољи живот треба јој вртић и боља школа од сеоске, а и они би у граду имали више времена за дете када дођу са посла. Би му жао Иване. Намигнуо јој је када његова мајка није видела и махнуо јој главом да иде кући код своје мајке. На неки начин му је било драго што Ивана остаје доследна себи и својим идејама иако је била мала. Волео је да гледа своје дете, иако нежно и крхко, како има свој став и јаку вољу у спровођењу својих идеја, ставова и несташлука. Наизглед права мала дама са урођеном грациозношћу

и шармом, била је мусава и прљава као задњи деран из њихове мале. Помисао да је њој детињство ипак занимљиво и лепо, пуно доживљаја и догађаја које ће дуго памтити измами му осмех.

Бака Ленка, видећи како Ивана одлази у кућу, рече сину : – Само је ти подржавај, биће ти жао једног дана што то ниси притего од раног детињства па да мора да те слуша. Да је био расположен за свађу, рекао јој би : – И ви сте мене притегли од раног детињства па сам се само мучио, никада ме нисте подржали и помогли ми да нешто урадим у животу, увек сте се свађали са мном и спутавали ме, претили, условљавали. Једва сам успео школу да завршим, не знам ни сам како сам успео да се оженим поред вас таквом женом коју волим, а не оном за коју сте ви сматрали да ће да ми буде добра – оћутао је све то. Није вредело да прича. Никада до сада није уродило плодом па неће ни сада, а за свађу није био расположен, водио је рачуна само о томе како ће својој кћерки и жени олакшати напоран живот у селу. Ивана је била дете, дечији несташлуци су се подразумевали сами од себе, зато је за њу увек имао оправдања.

Планови су му били да се одсели ускоро, наглас то још није смео да каже, као ни то да тражи посао. Ивана ће на јесен у школу и мораће у Ливадици да крене у први разред. План му је био да се запосли, пошто Владанка већ ради у Великој Плани, и да се тамо преселе. Знао је да ће бити тешко, најтеже од свега како саопштити мајци да одлази. Ломило га је то што је патријархално васпитан и научен да свој праг не треба никада да остави. Родитељи морају да се поштују и слушају. Тако су радили њихови преци, тако мора и он. Стално је слушао „Мораш, мораш“. Много пута је пожелео да

може да оде некуда и да заборави све око себе, да не мора да брине због ствари које му нису биле нормалне али наметнуте.

Најтеже му је било да балансира између Ленке и Владанке. Волео је обе. Ленку као мајку, није хтео да је повреди, али је хтео да га бар некад разуме и подржи у животу. Хтео је да разуме његову потребу да буде сам са својом женом и кћерком, да се осамостали и ужива у свом успеху и слободи. Знао је да је Владанка многе ствари прећутала да га не би увредила, иако јој много пута није било право. Важно је било да су њих двоје имали исте жеље, надао се успеху. Знао је да ће доћи преко трња.

Почетак другог разреда дочекао их је у Великој Плани. Тате обе девојчице добиле су посао поштара у новоотвореној пошти, Иванина мама је већ радила у библиотеци а Јованина је радила као медицинска сестра и за њих две селидба из села била је велико олакшање јер су већ годинама путовале на посао. Родитељи и једне и друге стране су тешко поднели одлазак својих синова јер су рачунали на то да ће остати у селу да обрађују земљу исто као и њихови преци до сада. Падале су и тешке речи у свађи, све се некако превазишло, али баба Ленка је највише патила. Кад год би отишли код ње, увек је уздисала, са тугом у очима гледала у свог сина јединца и никако јој није било јасно шта је то њему боље у малој варошици, у малом стану и зашто неће њена снаха више деце да роди.

– Па, мама, и ви сте родили само једно – благо јој рече Владанка.

– Јесте, али је било мушко.

– Па, какве то везе има.

– Па да знаш, више и нема, остави те једнако као и женско – тужним гласом одговори Ленка.

Дуго је после тог разговора седела баба Ленка замишљено климајући главом. Врзмале су јој се свакакве мисли по тој старој и седој глави. Схватила је на крају да је ипак срећа њене деце најважнија, али никада на глас то није изговорила никоме, увек се жалила и једила на свог сина.

И тако је игром случаја живот двеју девојчица опет добио заједнички ток. Плана је мала варошица, тамо се сви исто знају као и у селу. Ново насеље града у коме је био блок од неколико малих зграда од по четири стана у једној згради, постао је нови дом, ново место у околини за игру, нова школа, ново друштво, али оне остају верне једна другој тако да нико од новог друштва није могао да присвоји ни једну од њих. Због тога што су деци из улице мало поклањале пажњу, имале су „част“ да добијају разна имена, често и погрдна како то већ бива код деце. Ивана би плакала јер су је понекад звали Олива, понекад Олио а, наравно, Станио је била Јована. Ивана висока и мршава „као притка за прадајз“, како је једном приликом у шали рекао Јоваца. То је свом оцу дуго памтила. Погодиле су је те шаљиве речи изречене добронамерно, више него што је ико мислио да ће.

Када је од свог манекенског хонорара зарадила прве веће паре, купала је опел вектру свом оцу и предајући кључеве са намером да га много обрадује рекла му је: – Ево, тата, поклона за рођендан, дарује те твоја мотка за парадајз.

Није могла да се начуди самој себи одакле јој је то излетело али ето, изгледа да је подсвест проговорила из ње. Имала је утисак да све што јој не прија она потисне

негде дубоко у себи као да је заборављено али у ствари није, дође време када она врати истом мером. То што је заболи дуго тиња у њој, а добро зна да није злопамтило. Када би је неко ко је добро познаје анализирао, дошао би до доста контроверзних ставова. Али једно је сигурно, сви који је познају сматрају је добром и коректном особом али и јако осетљивом и нежном. Јована је била мање осетљива на коментаре околине и на све друге који је оптужују, знала је и те како одмах да се брани и реагује. Замерала је Ивани на савијању главе и подвијању репа.

– Баш си простакуша, зар ти немаш уста да му вратиш истом мером – често се чуло како је критикује. Ивана би је погледала својим крупним очима, ситно трепћући и обе би се насмејале. Јованин коментар би онда гласио : – Ти ниси простакуша, ти си мала гуска.

Њиховим родитељима је било важно, као уосталом и свима, да добро уче, нису се ни обазирали на то шта се дешава у околини и нису се мешали у њихов однос са другом децом, пуштали су их да се саме изборе за свој положај за остало су сматрали да су то све дечија посла. Навикле су их на одличне оцене од самог почетка. После основне, уписале су друштвено-језички смер у гимназији. Одлично је све кренуло и ишло устаљеним током. Није више морало да се прича о томе шта је рекла Ленка која је њива још остала непоорана и непосејана, која је болест сада снашла и код ког доктора треба да се иде на контролу. Звали су је да пређе код њих, али ништа од тога, онда не би имала толико разлога да кука, говорила би Ивановина мама. Када је Владанка дошла у Доњу Ливадицу многи су се чудили, лепа жена, па још образована да дође код ових кривошијана, јер такав надимак су имали Јовичини. Надимак се преносио већ

на неколико генерација. Чукун деда Јовичин је рођен вероватно са тортиколисом, једна страна лица и врата због слабог развоја и грча мишића остала је мање развијена, тако да је тај деда увек држао главу на једну страну. Па отуда и надимак. Пошто је Јовица био једини син оца Живорада који је рано умро и мајке Ленке, није било предвиђено да се у селима деца која имају имање школују. Јовица је на свађу отишао у средњу школу, једва су му дозволили. Није била важна жеља детета, већ потребе куће то јест домаћинства. Требало је земља да се обрађује, а не да се шета по вароши и уче којекакве школе, кад од њих неће имати никакве користи. Тако је говорила баба Ленка.

Време је пролазило, сви су се бавили уобичајеним стварима, живот је текао како је морао. Често су били разапети између својих послова у Плани и Доњој Ливадици. Лакше им је падало путовање у село, него да су тамо за стално, некако су имали свој мир и времена за себе и поред мноштва других обавеза. Највећи терет у тој причи сељака и грађанина имао је Јовица, радио је два посла, али је ускоро променио све и од пољопривреде није радио од свачег по мало. Једне године би сво имање посејао житом. Комбајн би то за два дана све завршио, друге године би то био кукуруз. Тако би имао више времена за себе. Остала је још само Ленкина башта која је лепше изгледала сада него онда када је она сама радла а они били ту у селу.

Ивана је пунила седамнаест година. Јовица и Владанка, као добром детету, спремили су леп поклон, златну огрлицу и вечеру у најбољем ресторану у Плани. Док су се спремали да крену, Јовица приђе својој жени и

спусти јој пољубац на врат: – Како си лепа – она се тихо насмеја јежећи се и после толико година заједничког живота на његов додир. Ивана је улазећи у собу видела нежну сцену између њих, насмејала се и рекла: – Када ћу ја да се заљубим? Како да нађем неког да ме воли као ти маму.

Јовица је погледа и рече: – Срцем.

Задивљено је погледао у своје дете које је израсло у праву лепотицу. Био је јако поносан и радовао се унапред вечери са својим пријатељима и децом, јер је Јовану сматрао за своје дете. Знао је да је Ивана од стране Јованиних родитеља исто тако била прихваћена.

На обали Мораве, испод моста, налази се једна велика кафана. Ту се организују славља, прославе и рођендани, па тако и Иванин. Девојке су узбуђено шапутале и смејале се водећи рачуна да маме и тате не укапирају да причају о конобару који им се свиђао. Мислиле су да ће им вече са маторцима бити досадно, али када су стигле виделе су да је у кафани свечана атмосфера и да се спрема избор за мис. Априлско вече је обећавало добар провод и би им драго за то што су се удесиле. Када се кафана добро попунила, један младић и девојка кренуше од стола до стола у потрази за девојкама које хоће да се такмиче за најлепшу девојку вечери.

Када су питали Ивану да ли жели, од силног узбуђења није могла ништа да одговори, јер јој је звонило у ушима. Никада није очекивала да би неко позвао њу, зато што је мислила да она није лепа, да има сувише дугачке и танке ноге, да су јој уста велика а зуби крупни као коњски. Ето тако је она говорила сама за себе. По њеној причи, она је имала триста мана, а о

врлинама није ни размишљала. Једино су јој се на себи свиђале очи и њихова боја. На необичности плаве боје очију многи су јој завидели. Јована је мислила да док гледа у Ивану и њене очи да ће моћи да уђе у њих, у њену душу и да ће је заробити својом лепотом. Иванине очи су биле као магнет, без престанка си могао да гледаш у њих и оне би те неким невидљивим нитима привлачиле. Да је неко питао да она то стање објасни вероватно не би знала, а не би јој ни веровали јер је у друштву било општепознато колико се њих две воле. Али и други који су је волели много мање у тренутку искрености морали би да признају истину и да кажу исто што и Јована.

Јована прихвати уместо Иване позив за избор за најлепшу девојку вечери, сва срећна као да су њу изабрали да питају да ли хоће да учествује. Поведи је за руку у позадину кафане где су се већ дотеривале девојке. Јована својим лактовима растера и одгура неколико девојака. Ивани је тада личила на Тајсона крчећи јој место. Ташне њихових мама пребацила је на свако раме по једну, јер можда једна има од шминке оно што нема друга. Посади Ивану на столицу испред огледала, једним покретом распусти јој косу, водом овлажи руку и стаде јој поправљати фризуру, позајмила је лак и завршила дотеривање. Нанела јој је мало пудера и руж њене маме, тако да су јој очи дошле до изражаја уз јачу шминку. Дуга коса је у слаповима падала преко рамена која су благо подрхтавала од треме. Очи су јој од узбуђења изгледале јој веће и крупније. Устајући да прошета, осети да јој колена клецају. Врати се до Јоване, стави јој руке око врата и гласом који подрхтава рече: – Не могу ја ово, није то за мене, саплешћу се и пасти, сви ће да ми се смеју.

Јована јој благим покретом скину руке са својих рамена и погледом пуним самопоуздања рече: – Мала, зар ти не видиш какве су ове око тебе ругобице, разбићеш их.

Обе се насмејаше.

– О којим ругобицама ти причаш, будало једна, па све су лепше од мене. Дрхтавим гласом, рече Ивана.

– Ала си се ти примила, па није ти ово Хајат и избор за мис Србије, зезај се мало и осмех наравно. Сутра си главни лик у школи.

– Не причај глупости, умрећу од срамоте.

– Баба Ленка говори из тебе, нема шта. Зезај се бре, девојко. Кез молим.

Ивана јој се усиљено осмехну показујући бели низ зуба.

Када се погледала у огледало није да није била задовољна, али налет новог узбуђења изазва дрхтавицу у целом телу као да јој је хладно, иако су је Јованине речи опустиле. Схвати да је она постала део туђе забаве а не да се она забавља и умало да се предомисли и одустне. Када је кренула ка свом столу, Јована је ухвати за руку и тихо јој шапну: – Да ниси побегла случајно, исправи рамена, ево носе ти број.

Толико је јако стегла број да су јој зглобови били бели на прстима. Би јој на тренутак лакше када је видеда да јој мама, тата, тетка Зора и чика Света машу. Махну и она њима и попе се на подијум са осмехом који плени, шетајући великим крупним очима плавим као тиркиз по околини. Ништа више није видеда, само светла и обресе глава у задимљеној кафани, ногама дугачким и витким ходала је као да је то њена свакодневица. Тихи осећај уживања и неке надмоћи над осталима у кафани

прође кроз њу. Први пут је осетила тако нешто у себи, није имала времена да размишља о томе али дуго и након завршене вечери титраће у њој.

Јована је гледала у своју другарицу и није могла да верује. Помисли у себи како она то није приметила шта Ивана крије у себи, можда зато што је сваког дана са њом.

Чаробни осмех, држање тела и лепота девојке привуче пажњу скоро целе кафане и почеше да се распитују ко је она. Тада није била свесна да ће ускоро постати модна икона, која се смеши са свих светских часописа који иоле држе до моде. Њен успон ка звездама није могао да заустави ни ембарго, ни то што више без виза нисмо могли да изађемо из земље. Она је једноставно била предодређена да успе, и хтела то она или не, судбина је хтела тако а она је прихватила не опирући се много. Следила је своја осећања и у даљи живот кренула срцем и инстинктом вођена вером у себе.

То вече није била мис. Била је прва пратиља и као награду добила је вечеру за двоје и шампањац. Усхићење које је осећала у себи те вечери држаће је дуго. Насмејани и расположени сви су се вратили кући, не слутећи шта их чека сутрадан. Јована је по обичају имитирала Ивану и све засмејавала. Болео их је стомак од смеха. Било је лепо вече за које су мислили да ће га дуго памтити а не да ће им свима променити животе.

Те вечери у ресторану је била жена која је имала модну агенцију. Била је у потрази за новим лицима. Свет је тражио нешто ново, несвакидашње а њој као искусном ловцу на таленте Ивана представи прави изазов. Осетила је олакшање и задивљеност док је

гледала у девојку која је корачала као газела грациозно у задимљеној паланачкој кафани, где је публика галамила и добацивала гласно и неукусно девојкама, пристрасно навијајући само за своје фаворите. Вентилација није радила или није постојала у кафани и било је здимљено од дима цигарета и све је мирисало додатно још на роштиљ и помфрит. То никоме није сметало, људи су у тим кризним годинама били жељни свачега, тако да им додатни мириси нису представљали никакав проблем.

Тешка времена натерала су свакакав шљам да се бави модом, а она није то тражила, требало јој је освежење, требала су јој нова лица, необична и несвакидашња, упечатљива а млада да их бруси и уноси у њих своју енергију и обликује дух по свом нахођењу. Одмах је знала да ће јој овде труд да бруси бити узалудан. Ово дете поседује у себи нешто својствено и несвакидашње, најбоље ће бити да је пусти да буде своја јер је оригинална са присуством позитивне енергије. Утапала се у масу али је имала нешто специфично чиме се за нијансу одвајала, што јој је давало посебну чар и драж са велом тајновитости. Искусно око је одмах препознало биће које је посебно као да корача по Божијим облацима. Тако је Соња описивала својим сарадницима девојку која је те ноћи спавала сном анђела, мирна и срећна, уљуљкана и вољена од своје породице.

Када је Соња, власница познате модне агенције, зазвонила сутра ујутру на њихова врата са обајшњењем да би хтела Ивану за манекенку у својој агенцији, сви су се спремали да крену у село. Јовица је каснио са сетвом кукуруза, Ленка је била бесна што њено парче земље мора задње у селу да буде посејано. Владанки се није ишло, хтела је да ради пролећну генералку у кући,

Ивани се није ишло јер је требало да учи а ни Јована не иде. Сви су били нешто намрштени и притиснути својим жељама и ситним незадовољствима која су избијала из њих. Јовица је био у радном оделу, Владанка такође и у рукама је држале кесе пуне празних тегли од зимнице а Ивана са торбом пуном књига. Када је Јовица отворио врата, сво троје је било у ходнику свако натоварен својим теретом. Соња их је погледала, благо се осмехнула, представила и кренула са причом зашто је дошла. Јовици је горело под ногама и журило му се, а Владанка је била несигурна да ли да је позове на кафу. Енергично и убедљиво је Соња причала своју причу, Ивана је имала осећај да причају о неком другом а не о њој. Рекла им је да добро размисле, такве понуде не падају са неба и да ће сутра поподне доћи код њих на разговор. Осмех на лицу који је Соња имала док им је све то причала био је самоуверен, али они сви заједно у благом шоку нису знали како да га протумаче.

Када се Соња окренула и отишла неколико тренутака сви су били паралисани, Јовица се окренуо ка двома женама и рекао: – Нема ништа од тога, шта ова прича, ко ће кога у данашње време да води у бели свет. Па ми не можемо ни да пљунемо преко границе а камоли да идемо пистама да се шетамо – вртећи главом настави ка излазу из стана. И овако има доста проблема, још му фали само нека жена из Београда да му пуни главу детету којекаквим глупостима. Да јој буди машту и даје лажну наду. Као да он и Владанка не виде да је она у пубертету и да се у њеној глави рађају бунтовне идеје које га понекад плаше, али неће он то да призна, хоће да буде модеран родитељ и да својим страховима не гуши сопствено дете. Рамена му спадоше за сантиметар ниже, сави главу и пожури ка ауту.

Владанка и Ивана су ћутећи ушле у кола, свака са својим мислима. Владанка је већ имала снове и то веће ного сама Ивана. Да је Јовица могао да чита мисли, силно би се запрепастио и то после неколико година. Јер, све то што је она пожелела свом детету, почеће да се остварује.

– Шта је било? Шта вам је?

– Ништа, Јоцо. Уштини ме да не сањам, рече Владанка.

– Не сањаш ти ништа. Кажи, Ивана, ко ти је све јуче прилазио, да ниси некој бараби нешто обећала, па послао ову као извидницу – рече нешто строже Јовица.

Када су се окренули према Ивани која је седела на задњем седишту аута сва се тресла од плача. И би им жао. Али од тог дана све је кренуло, њихови животи су се преокренули. Свакодневица за њих није више била иста.

Јовица је мислио како се та Соња више никада неће појавити на њиховим вратима. Не дешавају се такве ствари обичним људима а Ивана јесте његова кћи али није она никаква заносна лепотица, ето тако је мислио он о свом детету. Њему самом је била најлепша, самим тим што је његово дете и он је неизмерно воли, али се није надао овоме што се сада десило ни у најлуђим сновима. Дао је гас и пожурио према Ливадици јер је знао да их већ чека спреман доручак који се охладио и мајка Ленка која ће, не одмах, али када остану насмо да искористи прилику да му пребаци по коју реч о томе како не води довољно рачуна о имању. Њој није било важно то што су њен син и снаха водили рачуна о њој, она за себе није ни марила, само за земљу. Како стигне суботом у село Владанка се одмах лати посла да

опере, испегла, окопа башту око куће, почисти трем и покоси траву, док Јовица обавља теже пољске послове. Када су лети велике врућине, скоро свако вече су у селу и заливају башту. А онда, пре него што крену у град, седну под трем и попију кафу у тишини док око њих мирише свеже покошена и заливена трава и зрикавци зричу на сав глас. Двориште ја са украсним биљем и цвећем личило на малу ботаничку башту у чијем центру је била лепа мала кућа обојена у бело са великим дозиданим тремом који су држали лепо обликовани дрвени стубови. Обоје су прећутно били поносни на мали рај који су направили у селу и на коме су им завидели и њихови сељаци а и пријатељи који су често са њима долазили на роштиљ у село. Ливадичани су их често узимали за пример како може да се ради и у граду и да се имање обрађује у селу и још уз то да постоје часови уживања. Ни они сами нису били свесни тога како су то успевали. Вредни људи и они са циљем остварују своје снове. Ленка би их често посматрала из мрака своје собе док пију кафу пред полазак за Плану, и никако није могла да их разуме, али је и она дубоко у себи била срећна као мајка када их је слушала како се смеју и договарају око сутрашњег дана.

– Мајка, ми одосмо, лаку ноћ, говорио би јој Јовица на одласку.

– Лаку ноћ и срећан вам пут.

Тако су обичним људима пролазили дани. Свакодневица те узме под своје, хтео ти то или не.

Ивана је стално говорила да не жели да буде као њена мама. Нећу да устајем ујутру у шест сати и да идем на посао и да чим дођем кући спремам ручак, перем веш, пеглам, чекам дете да дође из школе и мужа са посла да

их све нахраним и оперем за њима. Тада одмара пола сата и креће у село заједно са оцем да залива башту и често пута ноћу касно спрема ручак за сутра. И уз све те обавезе стигне уз велике напоре да негује себе, да чита и боји свилене мараме, што је био њен хоби и велика љубав.

Није много размишљала о мами и њеним обавезама јер је учила и остатак времена проводила са Јованом. Али, када је једног дана питала шта јој је, рекла је: – Не могу више овако, мртава сам уморна.

Почела је да размишља колико је напоран њен живот мајке, домаћице и пословне жене. Колико она мора труда и рада да уложи у себе и око себе да би све то стигла и постигла. Њени ручкови су били за памћење, иза ње је све увек блистало а она сама када крене на посао нико не би рекао да се синоћ касно вратила из Ливадице копајући паприку и парадајз јер је личила на згодну жену која је сишла из неког часописа. Увек је била офарбана и лепо нашминкана. По татиним задивљеним погледима, схватила сам колико је он воли и колико јој се диви. Често је изгледало као да чита док седи у фотељи са ногама подигнутим на табуреу, а он је у ствари пратио маму како се креће по кући ишчекујући када ће она понети нешто тешко да јој прискочи у помоћ. Када је одрасла почела је сасвим случајно да запажам њихове покрете који говоре више од речи.

Највише је Ивана волела да иде са њима да сакупља сено. Јовица би возио трактор, мама седела на тракторском крилу а она би седела у приколици која се тресла, тандркала и скакала као јаре по колском путу. Тата би једну руку држао пребачену преко маминих ногу витких и лепих у кратким панталонама да би

ухватила боју, а другом руком би држао волан и сав важан возио стари трактор као да је ферари. Мама се једном руком држала за тракторско крило да не испадне а другом руком је придржавала шешир. Кад год су тако опремљени кретали на њиву препричавали су како их је бака Ленка гледала и како јој је лице изгледало када их је први пут видела тако дотеране да крећу на њиву.

– Ди је ова пошла да иде. Она мисли тамо ће да снима филм. На њиве се ради бато мој – полушиштавим гласом просиктала је Ленка.

Када је Јовица чуо шта она прича, било му је непријатно због Владанке, која је оборила очи такође од непријатности. Сагнуо се и мајку за један образ шеретски уштинуо а у други пољубио рекавши јој: – Ништа се ти не секирај, све сам ја средио.

Ленка тада у себи није знала да дефинише своја осећања. Тај пољубац њеног сина који је према њој ретко показивао осећања гореће још дуго. Ништа није драже мајци него кад јој дете врати нежношћу и пажњом то што је она њему годинама давала. Остала је без текста, нема за било који други коментар испратила их је на њиву, отварајући им капију да иду по сено.

Те суботе, када се десио преокрет у нашим животима, касно смо се вратили из села, Јована је готово чекала на прагу стана да ме види и да јој поново све испричам о фамозној Соњи као да се до сада нисмо три пута чуле телефоном. Мама је била замишљена и ћутљива целог дана, а тата је рекао „не брини ништа, нећемо ми више „ту“ да видимо у животу”.

Мени самој је некако свеједно, у ствари више ме је страх од те непознате жене. То о кастиngu и том невероватном свету моде и мојих идеалних пропорција

ја не знам ништа. Импонује ми то што ме неко сматра лепом – причала је Јовани док су седеде испред зграде на степеницама. Врхом патике је по бетону пратила неку невидљиву шару. Нервоза се једино примећивала у њеним за нијансу жустријим покретима него уобичајено.

Никада се није гледала више у огледало него то по подне у селу и опет јој није било јасно како је то њима она лепа. Нисам схватла о каквој несвакидашњој лепоти говори. Опустила је рамена преко којих је падала коса улепљена од лака.

Дошла је и недеља, једва да је Ивана нешто појела за ручак и проговорила, али зато је ту била Јована. Она је млела као воденица, све је засмејавала својим коментарима. Опустила је напету ситуацију која је владала целог дана у њиховој кући.

– Ја сам дошла да водим Ивану на модну ревију у Милано – причала је Јована покушавајући да имитира Соњу по њиховој причи – Онда, Ивана каже, само мене, е то не може, ја никуда не идем без Јоване, мора виза и за њу, јер она мора да ми придржи бунду када је скидам док излазим на писту – живо је причала и смешним покретима дочаравала измишљену ситуацију. Нико тада није ни делом реалне свести помислио да је Јованина шала у ствари истина која ће их све задесити ускоро. Подне је брзо пролазило уз смех и коментаре. Једино Ивани није било до смеха, она је имала чудан осећај негде у дну стомака и нешто јој није дало мира, нека слутња се увукла у њу а она сама није могла да је спозна да ли је добра или лоша. Сви су нешто коментарисали, једино је она ћутала, била је без воље да проговори. Звук звона на улазним вратима све је видно тргао, нико

се није надао да ће га сигурно чути ово по подне, па су сви некако били неспремни, иако је ситуација била најављена. Јовица је устао и са подигнутом главом кренуо да отвори врата. Изгледало је невероватно али истинито, Соња је ипак била на вратима. Овог пута је била мало нервознија, али се то једва примећивало. Љубазно су је позвали унутра. Када је села, прво је погледала у Ивану. Тим погледом је говорила да би је и украла само да јој она то дозволи.

– Да ли сте одлучили, одмах је прешла на конкретно питање.

Иако су од јуче размишљали шта да одговоре, били су неспремни. Безвезно и упитно су погледали једни у друге. Соњи као професионалцу то двоумљење није промакло, зато је дипломатски рекла: – Хајде овако, ја ћу сада направити неколико фотографија, ако ви немате ништа против, овде у стану и рецимо испред зграде. Урадићу фотографије и ако се испостави да су моје прогнозе тачне и да Ивана поседује све то што ја мислим да носи у себи, идемо корак даље. Ако се у агенцији никоме не свиди њен профил, обавестићу вас да одустајемо. И то би било то. Ви немате никакву обавезу. Ако хоћете, можемо да направимо уговор.

– Ма, нема потребе за уговорима – Јовица је неким чудним гласом рекао Соњи.

– Важи, како ви кажете, за сваки случај сам хтела чисто због вас, да не помислите да ћу искористити њене фотографије – као одапета пушка додала је она.

– Урадите пар слика, па ћемо да видимо. Од тога не може да буде никаква штета – рекао је Јовица и Соња га погледа проницљивим погледом, тек сада схватајући колико је овај човек далеко од тога и да помисли за шта

се све може искористити фотографија и монтирати. Од њега самог је тај свет био јако далеко. Придобио је њене искрене симпатије када је схватила колико је он простодушан.

– Добро, важи. Ако није то што очекујемо, ваше дете ће добити леп албум са сликама.

– Добро – лаконски се сложи Јовица несвестан ситуације која га чека.

Видна нервоза је постојала са обе стране. Соњу скоро никада није преварило око. Имала је нос за оригиналне моделе. Таленат у девојкама и момцима, њихову фотогеничност препознавала је непогрешиво. Због тога је и била цењена у свету моде, не само у нашој земљи, већ и у иностранству. Иако је ситуација била тешка, криза је била на целом Балкану али уметност је нешто друго и сви су некако проналазили канале како да се баве овим послом. Сви ти људи су били заљубљеници у свој посао, имали су свој свет уметника, можда их већина у том тешком времену преживљавања није разумела, али они су живели свој тежак живот уметника.

Владанка и Јовица на брзину изменише погледе и климнуше главама у исто време. Соња се задовољно осмехну и рече да сада може да ставе воду за кафу док она сиђе до комбија да доведе фотографа и шминкера.

Ивана од узбуђења није могла ништа да прича, Јована се сместила у угао собе и све је пратила са видним интресовањем. Јовица није могао да се начуди када су у дневну собу ушла два човека. Мислио је да на свету такви ликови постоје само у америчким филмовима, а никако усред Србије. Лик који је носио покретни сто пун шминке ушавши у стан поче да гледа по њему једва

примећујући станаре, тражио је згодно место и почео да га расклапа својим изфеминизираним покретима. Јовица га је гледао у чуду. Уске фармерке са ластексом стајале су му као да има хеланке и све оцртавале. Спустио је главу и гледао га испод трепавица. Када је расклопио сто, лагано је пљеснуо рукама од задовољства и почео да прелази по лицима присутних у просторији тражећи оно које ће да шминка. Када су му се очи зауставиле на Ивани, није више хтео никога да погледа.

– Овај је сигурно педер – тихо шапну Владанки, а она га јако лактом гурну у ребра, тако да је остао без даха, бојећи се да нису чули Јовицу, иако је шаптао.

– Шта тебе брига.

– Брига ме, та будала ће да додирује моје дете.

– Боље за нас, сигурнија је – уз кикот рече она мужу и намигну му. Јовица је испрати чудним погледом док је одлазила у кухињу да закува кафу. Имао је утисак да Владанка више од Иване ужива у новонасталој ситуацији.

Посетиоци су ушли тихо у кућу, рекли добар дан и не гледајући више ни у кога почели су да раде свој део посла. Јовицу више нико ни за шта у рођеној кући није питао. Брадоња од сто двадесет килограма унео је кишобране и рефлекторе. Почео је да наређује Јовици да помера намештај да би он могао да намести штафелај, држаче за платно и рефлекторе. Јовани су дали у руке неку врсту огледала и учили је на лицу места како да им помаже. Када је из кухиње изашла са послужавником и кафом, Владанка за тренутак хтеде да пита шта се десило са собом али схвати да је паметније да ћути. Спусти послужавник на сто, седе и претвори се у немог посматрача.

Ивана, иако неискусна, окретала је главу како су јој рекли, мењала став тела, правила мимике, померала руке, седела, лежала на кревету са спуштеном главом која виси са кревета док се слап њене косе пресијава под светлом рефлектора. Фотограф је нежним гласом у односу на оно како изгледа наређивао шта да ради и како. У првих неколико минута осетила је благу дрхтавицу и несвестицу, али ускоро Ивана схвати да ужива. Познати фотограф и Соња разменише значајне погледе, што Владанки није промакло, у њој се помеша жеља и страх од успеха свог детета.

Јовицу који никада у свом животу није помислио да сликање за модне часописе овако изгледа, ухвати паника на тренутак од потрошених филмова око његовог детета. Годишње би трошили неколико филмова, није то за њих представљало толико велики издатак, али сада само су се смењивале истрошене кутијице. Па он на годишњем одмору од десет дана једва да потроши један филм.

Живот им је кренуо на супротну страну од оне релације коју су они хтели. Њихова релација је била Плана – Београд. Ливадица – Плана биле су у другом плану. Велика је срећа кад дете има подршку родитеља. Ивана се није надала томе. Није о томе ни размишљала, није ни знала шта да мисли о томе. Све до сада манекенке су за њу биле само лепе девојке које се смеше из разних часописа. Пут како се долази до тих часописа никада је није интересовао, а и зашто би? Свет који је окруживао био је далеко од свега што јој се у задњих неколико месеци дешавало. Она је, онако наивно дечије била љубоморна на своје другарице које су, по њеном мишљењу, имале лепше ноге, мањи нос, веће груди, мање чело. И могли бисмо тако да набрајамо до сутра.

Није она кукала и жалила али је у односу на Јовану, коју су те ствари за разлику од ње мање погађале, била самокритичнија. Ивана је живела мирним животом заштићена између својих родитеља, Јоване, а могло би се рећи и својих родитеља. У паузама између путовања и кастинга вредно је учила.

Била је млада, неискварена, није била зла, имала је нешто питомо у себи и све то заједно упаковано у слику давало је невероватан спој. Девојке из агенције су ускоро постале јако љубоморне на Ивану, прозвале су је сељанчицом због нагласка који је имала. Оне су скоро певајући, наравно „по београдски“ изговарале неке речи. Ивана је у ствари причала нормално, јер и водитељ дневника, иако живи у Београду, не увија када чита вести већ то звучи савим нормално, па за њега нико не каже да је сељак. Често се жалила Јовани и страшно ју је био страх. Све то што се дешава око ње било јој је ново и непознато. Навикла је да има Јовану увек поред себе. Јована им је често правила друштво до Београда и у студију, тако да се већина навикла на њено присуство, па после неког времена нико није више питао ко је овај уљез, већ су је прозвали и дрвени адвокат.

На сликање би долазила ненашминкана, обавезно са чистом косом и наспавана. Њене колегинице су се често хвалиле комадима гардеробе, ципелама и ташнама познатих креатора. За њу звучна имена за које је тек недавно чула нису остављала нарочит утисак. Она је долазила у излизаним уским фармеркама од ластекса које јој је мајка куповала на бувљој пијаци у Свилајнцу и било јој је баш удобно. Горе је носила мајце које су истеглене око врата, да би се виделе бретеле брусхалтера. Лети је највише волела да носи јапанке

које јој је доносила једна комшиница из Француске, која је тамо била на привременом раду. Шила је у неком париском бутику, па би када дође волела да обрадује Ивану и Јовану, којој број није баш увек био добро погођен. Али вредне руке комшинице Анке зачас би то средиле. Јапанке које јој је доносила из Француске имале су шљокице и минијатурне ланчиће. Нису увек биле равне, већ би имале малу платформи или штиклицу. И тако је Ивана, иако тога није била свесна, била јако лепа и оргинална девојка за крај осамдесетих и почетак деведесетих. Имала је свој јединствен стил уских фармерки, лепршавих туникица са спојем обуће кога је мало ко тада преферирао. Њој је било удобно и лепо у својој гардероби, исто као и у животу. Радила је оно што воли, ишла у школу коју воли и била је окружена људима који је воле. Највећа блага овог света су је окруживала и она је уживала.

Када су код Соње у агенцију дошли људи из Италије, Немачке и Енглеске да гледају ревију, Ивана се сасвим случајно нашла и у улози преводиоца јер је поред енглеског који је течно говорила, доста добро знала и италијански јер је у гимназији већ три године учила као други језик. Зли језици злобних колегиница су мало утихнули. Наравно да познавање језика није била пресудна ствар да добије посао, али је био плус. Само је Ивана од целе групе добила посао. За две недеље треба да крене у Италију, после тога са креаторком, ако јој се свиди, проширују уговор и лети за Париз, Лондон а после тога за Токио.

Јовицу који је дремао у ауту испред студија док је чекао Ивану, вест је изненадила. Још увек се понашао као испунићу јој још овај хир, неће ово све дуго да траје.

Никако му није било јасно како се то на рекламама у ово доба беспарице толико зарађује. Како се то Соњи из агенције исплати да му плати пут до Београда, ако нема горива на пумама у купатилу студија чекао би га канистер са бензином, дневницу би и он и Ивана добијали у маркама. Није да су те паре биле за бацање, али његово дете је зарађивало више од њега за неколико сликања у току месеца. Фотографисање би трајало по неколико сати, најмање два а највише пет. Ивана би из студија излазила уморна, али са задовољним осмехом на лицу. Неколико пута је добила посао који је морала да ради рано ујутру и није јој било тешко да устане у пола четири и већ у шест са изласком сунца буде комплетно нашминкана и обучена онако како јој стилиста налаже.

Окренута према сунцу са подигнутим тананим рукама, на којима сија велики број наруквица стоји на ивици старог висећег моста, док ветар око њених ногу и витке фигуре обавија хаљину, делује сасвим нестварно и свом оцу на првом јутарњем сунцу. Тада је први пут гледао сликање од почетка до краја. Ивана је стрпљиво радила све што јој се каже са изразом задовољстава на лицу, би му јасно колико његово дете ужива у овом за њега мукотрпном и досадном послу. Када је видео фотографије, схватио је да је и ово нека врста уметности. Да није знао да је његово дете на сликама, за многе не би ни рекао да је то она.

Девојка као да је постајала неко други на сликама, нешто је говорило из ње иако су то биле слике. Једна врата су се затварала, а друга отварала. Живот нуди безброј могућности, треба само схватити на време, окренути се око себе и сагледати ствари онако како никада нисмо до сада. Не треба очекивати да нам живот пружи баш оно

што очекујемо од њега, даће нам да буде тако али само мало другачије од тога како смо ми замислили. Када је први пут то своје запажање рекао Владанки, зачуђено га је погледала и рекла: – Охо, изгледа да смо почели да се бавимо и филозофијом живота. Чекај само мајка Ленки да кажем како њен син размишља, црћи ће од муке.

– Не дирај ми мајку. Да је била мало паметнија и да ме није спутавала у животу, не би ми сада зарађивали додатно преко леђа нашег детета у овој кризи. Да знаш да ме понекад гризе савест, јуче сам чуо да хитна није имала довољно бензина да некога превезе за Београд, а ми се сваког дана скоро шетамо тамо – овамо.

– Па ниси ти крив што је такво стање у земљи. Ово је постала луда кућа у лудој земљи.

– Вала баш, да знаш.

– Причај ми како је било данас на сету. Волела бих и ја једном да пођем али ме је срамота. Ивана каже да никог не прате родитељи, све девојке саме долазе.

– Јесте, и ја се често склоним, углавном време проводим дремајући у ауту. Могла би мени да правиш друштво следећи пут, па уместо да је чекамо ми одемо негде у шетњу.

– Волела бих – усхићено рече Владанка која у задњих неколико година због беспарице није мрднула нигде из паланке.

– Боже, не могу да верујем да је ово моје дете – рече Јовица пружајући својој жени каталог који је тога дана добио од Иване.

– Наше дете је изгледа нешто посебно. Кајеш ли се што смо јој дозволили и подржали да буде манекен.

– Надам се да нећу – одговори јој Јовица са чудном оштрином у гласу од које се и он сам мало тргнуо. Тако

се завршио њихов разговор, после дужег времена свако се окренуо са својим мислима на своју омиљену страну и заспао без пољупца.

– Шта ли ми је све ово требало у животу. Паметан је онај ложач котлова из моје фирме, он опали деци по два шамара и шуш, сви ћуте, а ово код мене. Изгледа да сам ја горе блесав него ове моје жене у кући – прошло му је кроз главу пре него што је заспао. Дошло му је да савије руку у лакту и убоде Владанку у ребро. Али одустаде од те идеје. Биће паметније да ћути, сада је ионако касно за све, узело их је под своје, а шта, није ни сам знао да објасни.

Када су се тога дана са кастинга враћали кући, обоје су ћутали. Јовица задивљен својим дететом, њеном лепотом и људима који раде са њом, њеном вољом и сјајем у очима док удовољава фотографу на сваки захтев. Био је замишљен и расејан, тачније растрзан. Растрзан мислима и слутњама које су га раздирале. Око његовог детета се дигла фама, направили су од ње познато лице које се смеши са свих важних часописа у земљи, она већ почиње да мисли како је нешто јако важно то што она ради. Не може да каже да није задовољан њеним понашањем и тиме како стоји ногама на земљи, али ипак, постојало је нешто што му се није свиђало у свему томе а то је што ту нема ничег природног, што су од његовог детета направили икону иако није тога вредна, она је била једна симпатична и лепа девојка која је само фотогенична, никако прелепа и заслужна да има толико пажње. То што она ради је измишљено и безвредно стање свести које привређује неким лицима пуно пара, а придаје се свуда у свету пуно значаја манекенкама. Још га је нервирало и то што сваки пубертетлија и сексом

оптерећен човек може да дигне „ону ствар и да је дрка” на његово дете. Изједала су га таква размишљања, али није смео гласно да изговори ништа од тога. Тешио се да ако ништа друго то неће ваљда нико у очи да му каже.

Када су ушли у стан, Владанка је питала: – Да ли нешто није у реду – обоје су слегли раменима и навалили на укусан ручак. Увече кад су остали сами а Ивана отишла код Јоване да јој прича утиске и да види које су лекције из којих предмета радили, Јовица рече Владанки – Немам речи како бих ти је описао како је данас изгледала, штета што и ти ниси кренула данас са нама. У себи помисли како му није требало ни један цео дан па да заборави све оно на шта је ноћас мислио и на шта се љутио у себи.

Мало по мало, о Ивани се већ чуло по граду шта ради и чиме се бави, у ствари већ су видели из новина, многи нису одмах били сигурни да је то баш она, јер ко ће да залута у Плану и да ангажује баш њу. По Плани је иза себе често чула: – Јел виде ову што сад прође, е, то ти је она из новина што смо неки дан гледали. Или: – Ено је Јоце поштара ћерка. Било јој је непријатно када је препознају и коментаришу када пролази градом, без обзира шта би чула. Плана је била једна паланка у којој се све знало о сваком, овакве ствари да неко буде толико познат и да за својих седамнаест година има неколико насловних стана нису се скоро десиле.

Ивани је то постало нормално, то је била њена свакидашњица и није о томе размишљала на другачији начин. Није сматрала за себе да је урадила нешто посебно, велико и несвакидашње. Дани су били нормални, њој св акодневни, са срећом, тугом, испуњени понекад смехом а понекад сузама.

Волела бих да нико из Плане и Ливадице не зна чиме се бавим. Некако ми је лакше када ме нико не зна него да непознати коментаришу. Не знам што смо такви. Што морају да ме коментаришу да ја чујем.

– Ух, баш те брига. Говорила би јој Јована која је увек проналазила речи утехе за своју другарицу. Није за све имала увек оправдање или речи утехе, али Ивану је волела.

– Па није баш да ме није брига, не знам зашто али ме погађају коментари само ових наших – уз благожалољосни осмех причала је Ивана.

Соња је то поподне позвала у своју канцеларију Јовицу, сипала пиће, наручила кафу и упознала са адвокатом који ради за њих и склапа им уговоре, јер ће им требати сагласност оба родитеља и овлашћење за прелазак границе зато што је Ивана малолетна. Канцеларија је била расхлађена климом и пријатно је мирисало унутра. Јоваца осети некакво задовољство кад му низ грло склизну добро пиће, али вести које је чуо није прихватио баш најбоље. Страх од непознатог, страх од тога да ће добровољно дозволити свом детету да оде у бели свет и још потписати, није му дао мира. Соња није смела да каже да је она агентима већ сутрадан обећала уговор за Ивану. Шта ако се мајка и отац предомисле? Од самог почетка су јој били сумњиви, њих није могла да завара слава а ни добра зарада. Неће они баш лака срца да својој јединици дозволе да оде. И Јовица и Соња имали су исти осећај утрнулости у леђима, али нису смели наглас из страха једно од другог ништа да проговоре. Адвокат Вељковић је само причао и упитно повремено погледао у Јовицу проверавајући да ли га прати, на шта је овај одговарао климањем

главе. Када је извршио са излагањем, упитао је: – Има ли нешто нејасно?

– Нема, али ја бих волео да добијем копију уговора, да однесем кући и заједно са Иваном и супругом донесем одлуку. Другачије решење не прихватам.

– Наравно, то се подразумева – рече Соња, грицкајући усну.

– Само немојте да заборавите да се овакве понуде добијају једном у животу. То што се сада дешава Ивани, многим девојкама је сан читавог живота, а конкуренција је велика – није могла да издржи а да не понови Соња још једанпут. Била је спремна да те речи понавља до сутра ујутру ако ће уродити плодом. Што јој је Ивана више измицала, она је све више желела ту девојку, да јој омогући оно за шта су друге девојке биле спремне без размишљања.

– Наравно да сам свестан свега. Иванина реч ће свакако бити пресудна – тихим гласом рече Јовица а у мислима је знао да ће јој све дозволити. Чак је видео себе у сопственим мислим како је прати на пут и дуго, дуго маше.

Ускоро се све обистинило. Сан постаје јава. Ивана је спакована, добила је италијанску визу и заједно са Соњом креће на пут. Дан је топао септембарски, ишла је у школу само три дана, понела је са собом књиге из четврте године. Мораће ванредно да полаже. Колико се радовала што одлази, исто толико је бринула.

Нико ништа није коментарисао док се Ивана паковала, чак је и Јована била ћутљива, једва да је проговорила коју реч. Кад год би изустила нешто да каже почињала би да грца, речи су се саме од себе лепиле за грло и нису излазиле из ње. Већ је било скоро

подне. Владанка и Јовица узели су слободан дан да не би ишли на посао и да више времена проведу са својим дететом. У стану као да је понестало ваздуха, био је топао почетак септембра. Нико да проговори, а сви су се спремали Ивани да дају савете шта сме а шта не. Имали су сви по нешто да кажу, држе говоре спремне у својој глави али нико ништа да превали преко уста.

Владанкини би се састојали од чувај се, буди добра, једи, немој да будеш гладна, облачи се ако је тамо хладно. Јовица је већ унапред знао да неће ништа да каже. Помири се са тим да ће ћутати и удовољавати свом детету. Једино што јој је рекао било је то: – Немој да дозволиш да те ико мучи и понижава, ради то што хоћеш само док ти представља задовољство. Запамти, увек имаш где да се вратиш и неког ко те без резерве воли.

Било му је лакше када јој је рекао ове две реченице. Знао је по њеном погледу да је схватила добро то што јој је рекао. Нико не зна шта носи дан и ноћ, али је лепо знати да увек у било ком тренутку имаш где да се вратиш и да постоји неко ко те воли и без резерве подржава сваку твоју одлуку. Загрлила је оца чврсто и дуго времена провела на његовом рамену. Увек су били блиски иако није могла са њим увек да трача као са мамом.

– Неко би се радовао да је на мом месту. Ја ово желим. Желим да путујем, не бојим се али се не радујем. Шта ми је, Јована? – упитно је погледала своју другарицу.

– Не знам – одсутно слеже раменима Јована и даље загледана негде у даљину иако је зид био на неколико метара испред ње а на њему Вилерови гоблени са мотивима четири годишња доба. Ћутећи изашли су

из стана, једино се Владанка окренула да види да нису нешто заборавили. Јована је била млада па није толико размишљала шта јој све треба за путовање, а с обзиром да су путовали једном годишње по десет дана на море није ни имала навику а ни знала да се спакује јер је увек то мама радила уместо ње, њу је само питала шта да јој понесе од гардеробе, остало није била њена брига.

Када су стигли у Београд било је касно поподне. Знојави и уморни од пута, одоше на лимунаду да се освеже. Ћутање је и даље трајало, смењивали су се само топли загрљаји.

Аутобус ће ускоро да крене а она не зна још да ли да остане у њему или побегне. Ноге су тешке, приковале се за седиште.

– Немаш више куд Ивана, каква ли ме судбина чека – помисли у себи. Прођоше јој кроз главу сећања на детињство у Ливадици и на једну девојчицу са рашчупаном косом, дугим и танким ногама. Ко би рекао да ће једна мала сељанка из Ливадице да се шета модним пистама по Милану и Риму. Чудан је живот, однесе те тамо где се најмање надаш и очекујеш. Одувек је желела неку необичност у животу, али ово није ни сањала. Чврсто је стисла очне капке да јој сузе не би кренуле. Када је отворила очи испред себе је неко време имала замућен поглед. Радовала се и стрепела од непознатог.

Јована је стојала испред прозора и није се трудила више да брише очи. Сузе су се спојиле у потоке и стигле су до половине груди. Није је било срамота што је девојка и што је слинава и сва зарозана од плакања. Владанкине усне спојене су у једну танку црту, поносно држи главу и боји се да не трепне. А Јовица, од кога се очекивало да се не види када плаче, између себе држао је и грлио Јовану

и Владанку и плакао као мало дете. Сузе су биле велике и крупне, исто као и туга за својом јединицом. Да ли да утрчи унутра, да узме Ивану за руку и изведе напоље из аутобуса, размишљао је. Хиљаду таквих сличних мисли прошло му је кроз главу. Јача је била воља да удовољи свом детету, иако ни она сама није била сигурна да ли је донела праву одлуку. Те вечери када је морала да се донесе одлука, Ивана је дуго плакала, седећи на поду испред својих родитеља, наслањајући своје уплакване очи и мокре образе на њихова колена. Обоје су је мазили по коси и плакали заједно са њом. На крају их је све заболела глава од плакања, сутрадан су умали са главобољом и надувени од плакања. Прва јутарња кафа пила се са горким уздисајима. Бојали су се да не погреше, свашта се дешава у далеком свету, највише су се бојали да неко не искористи њихово дете и пошаље га кући са страшним траумама. Црне мисли које су имали и које су се мувале у њиховој глави биле су скоро идентичне, али нису смели једно другом да их изговоре наглас, бојећи се да се црне слутње једном изговорене не би обистиниле. На крају крајева, не вреди бринути, нико није успео баш од свега да сачува своје дете па тако неће ни они. Хаос који је почео да влада у земљи, мобилизација, одвајање бивших република, празне продавнице, застрашујуће вести, можда је и боље да оде негде ван земље, можда јој се посрећи. То је било оно што их је терало да без много размишљања и речи донесу такву одлуку и дају дозволу да Ивана може да оде.

Можда не би тако размишљали, али обоје су одрасли у крају где пагански обичаји а и влашка магија и разна сеоска веровања оставе трага на души. Нарочито Јовици, јер бака Ленка је чешће ишла код

своје другарице из детињства у суседно влашко село према Жабарима него у цркву. Водила је и њега док је још био мали, сећао се пасуља, кита цвећа увезаног црвеним концем и неког сувог лишћа и цвећа. Прво би заједно навалиле да окопају башту, оплеве лук или засеју „ семенију“ како су оне већ звале пролећну сетву, онда би на врућу погачу која се пуши мазале мед и забављале се гледајући у пасуљ и карте. Нису тадашње жене имале велики избор око забаве па су морале да се сналазе. Али оне су у то чврсто и веровале.

Док су седеле у аутобусу, Соња је претпостављала какве мисли муче Ивану и њене родитеље, трудиће се да је сачува онако како је обећала њеним родитељима. Све манекенке које је одвела до сада имале су сличне бојазни као и њихови родитељи осим неколицине њих, где је новац имао јачу улогу од среће детета које шаљу на пут. Те девојке су касније запостављале своје породице и нису се никада скоро ни враћале својим домовима. Ако преко баре не би успеле, прихватале би било какве послове од конобарице до пословне пратње, само да не морају да се врате кући. Довољно је дуго Соња била у овом послу и могла је непогрешиво да процени ситуацију иако није толико блиска са девојком и њеном породицом. Овог пута јој је и инстинкт говорио да не греша да је ово једна квалитетна породица, загрли Ивану док су заједно махале кроз прозор аутобуса и би јој за тренутак жао што се умешала у ову скромну породицу добрих људи. Инстинкт, познавање професије, психологија коју је студирала и тренутно тржиште јој је непогрешиво говорило да у Иванином случају нема грешке. Исто тако и Италијани, када су је видели уживо, као и њен бук непогрешиво су знали да

је девојка нешто посебно. Трансформације које су могле да се изведу са фризурама и шминком биле су први услов као и њена природна лепота и фотогеничност. Дебели Ивица, наш најпознатији фотограф у неверици би одмахивао главом када би фотографије биле готове, јер не би знао за коју да се одлучи пошто преко осамдесет посто могу да иду или да имају прођу како би они то у свом жаргону причали.

Аутобус креће, сви машу и плачу, Соња заједно са њима, ово јој се дешава први пут у каријери, да пусти сузу кад креће на пут са неком девојком. Ивана је после дугог плакања и непроспаване прошле ноћи, заспала у њемом крилу и пробудила се на мађарској граници. Морале су да путују преко Мађарске, Аустрије па тек онда у Италију јер је у бившим југословенским републикама беснео братски рат. Избеглица је било на свим странама.

Емоције су биле помешане. Пуно ствари се десило у животу једне девојчице из провинције. Соња је са дивљењем гледала у девојку, која је на први поглед била сасвим обична, али како је човек више упознаје схвата да у себи има нешто посебно што плени. Заволела је на први поглед и знала је да никада неће моћи да престане да је воли. Насмеши се себи у брк јер је Јована добила конкуренцију. Први пут уз себе има штићеницу која има душу и пази на друге људе, пази да их не повреди, пази како се опходи према њима, пази на туђа осећања и све то са широким осмехом и два низа белих зуба. И кад се није смејала на уснама јој је титрало нешто као полуосмех. Није имала речи како је дефинисати. Није

била свакидашња и баш се због тога у њу увукао неки немир, да је неко не повреди. Пожеле Соња да ако има дете буде налик на Ивану, мада је све више била сигурна да неће имати деце, јер данак је узео посао којим се бави. Све љубави које је имала до сада биле су несрећне. Јака жена као она није могла да буде добра домаћица и све остало што иде уз то. Није јој било суђено да буде мајка. Посвећеност њена каријери одузимала јој је сваку могућност да буде испуњена на другом плану. Била је поносна на своје најновије откриће, успела је да таленат обликује према себи и светским стандардима а да никога није повредила, и она и Ивана имаће добру зараду од овог посла. Њен проценат ће бити скоро као и Иванин. Ивана и њени родитељи никада нису тражили више од оног што им је нудила. Понекад није могла да верује да има неискварених и неграмзивих људи. Прво је мислила да су мало приглупи и необавештени, али што се више дружила са њима схватала је да су неграмзиви. У данашње време оскудице, немаштине, ембарга где су продавнице биле празне, живео је неко ко се задовољавао оним што му се понуди. Њима је било важно само да имају за Ивану. Поврће су брали у својој башти. Нису прскали и хемијски третирали. Волели су да једу здраву храну. Воће су брали у својим воћњацима од којих је много било оних воћака које је још Јовичин отац засадио. Бака Ленка је ујутру хранила неколико свиња а они по подне, кад дођу у село. Није им било лако, време је било тешко али њих саме није погодило толико колико остале. Захваљивали су се Богу на срећи коју су имали.

Велике паре у свету моде су се трошиле на неговање, Ивана баш и није хтела толике масаже и хемију на својој

кожи, али је индустрија тако захтевала. Њу није било много брига за све то, кад год је могла избегавала је све то и користила свој беби сапун и беби крему. И дан-данас је неговала своју кожу исто онако како је научила њена мајка кад је била беба.

Становале су заједно у Риму у двособном стану. Ивана није имала жељу да излази са својој другарицама из екипе у ноћне изласке иако се на сету одлично уклапала и са свима лепо слагала. Позиви су прштали са свих страна, није имала воље а ни жеље да комуницира са страним људима о ономе што није био посао и због чега је дошла. Када би имале слободног времена, обилазиле би галерије, музеје и разне знаменитости Рима. Увече би седеле у прелепим цветним баштама слушајући наполитанску музику и уживајући у сладоледу. Врели асфалт, бетон и издувни гасови кварили су лепоту ужитка али нешто је морало да се истрпи.

– Знаш ли ти, Ивана, да сам ја више обишла са тобом овде за три недеље, него за петнаест година колико се бавим овим послом – рече Соња Ивани уз загонетан осмех. Обично би све девојке које доведе до врата света модне сцене покушавале већ сутрадан да је се отарасе, већ сутрадан би све мислиле да све знају и да им ничији савети више не требају. Ову једноставну девојку, жељну многих културних дешавања, вољну да види уметничка дела, катедрале, није било брига која ће јој се врата сутра дан отворити, а која затворити. Важније јој је било да оде у оперу, него да трчи и да се распитује где су градска дешавања са познатим личностима. Соња је први пут имала девојку испред себе која је била спремна да да месечну плату својих родитеља да би могла да оде у оперу а не жељу да купи ташну или ципеле познатих

модних креатора. За њу је увек постојало решење које јој долази право са неба. Схватила је предност новца и почела да ужива у малим стварима које је одувек желела за себе. Уживала је шетајући трговима у патикама и без трунке шминке. Личила је на шипарицу, а никако на девојку чија ће фотографија од сутра да краси насловну страну неког часописа.

– Зашто, било је напорније снимање и ревије него са мнош – наивно упита.

Искрен осмех озари лице жене. – Како је лепа – помисли Ивана у себи и упита на глас – Да ли сте и ви некада били манекенка?

– Не – одговори Соња са пуно горчине. На тренутак пожелеле да Ивани исприча своју животну причу, али одустаде. Неће више никада она прећи преко њених усана. Она је успела из ината у животу. Тако ће и да остане. Инат је терао све даље и даље ка успеху, али није била срећна због тога, пуно горчине се накупило свих ових година у њој. Вешто је то потискивала. Крила се иза маске коју је сама себи ставила, понекад је није скидала и кад би била сама.

– Не, нисам али сам желела – понови и скрену причу на укус сладоледа од пистаћа који је Ивана први пут у животу јела, јер све до сада није ни знала шта су пистаћи. Ивана зевну.

– Хоћемо на спавање, Иви – упита је. Соња је почела да је зове надимком као и сви у Италији јер им је тако било краће и лакше.

– Аха, идемо. Још само седам дана и враћамо се – рече Ивана сва срећна.

– Ваљда неће бити тако, душо моја – у себи помисли Соња, знала је посве сигурно да ову девојку чека сјајна

будућност, да њен таленат није остао незапажен и све је чинила да је припреми, јер ће Ивана ускоро морати без ње да настави. Није Соњу варао нос професионалца, већ сутрадан чекао их је нов уговор и нови посао. Нова сума новца која је очекивала младу манекенку и Соњу је изненадила, обично су још неафирмисане манекенке мање зарађивале, зато је овај преседан био добра потврда да Соњу нос професионалца не вара. Млада Ивана је постала преко ноћи муза једном од најутицајнијих људи у свету моде. Колико је срећна није ни сама знала, није је понела висина зараде кад је чула за износ који јој се нуди, ни звучно име кореографа. Њој се у том теренутку врзмала по глави долина Мораве и мир који осећа док је тамо. Не могу се корени заборавити тако лако. Бака Ленка је година утврђивала градиво у њеној глави. Све што јој је требало у овом тренутку могла је да јој пружи Морава, хук реке муљаве од блата како носи све пред собом. Често је осећала да јој и проблеме односи. Један смирај дана био би довољан за мир и чисту главу што јој је било преко потребно. Људи су свуда око ње живели нормално, продавнице су биле пуне, сви су се смејали, нигде није било трага од ембарга.

Дубоко је удахнула ваздух који је мирисао на врели асфалт и издубне гасове. Слика и мирис града никако јој нису били у дослуху.

– Баш ме брига – помисли у себи – нећу више да се секирам – и погледа горе ка небу, као да би оно могло да јој да неки одговор.

Бринула се јако Соња за њу, јер знала је да су замке живота веће него икада испред ње. Велике суме новца неискусној и неисквареној девојци само отежавају живот. Није очекивала да ће са обе ноге и даље Ивана

остати на земљи чврсто. Дрога, порнографија, непоштен свет, улизице и разне друге опасности вребале су свуда око ње. Мало је само требало, па да се човек изгуби и са много више искуства али анђео чувар је седео код ње на рамену и није дао своју Ивану тек тако. Извлачила се из не завидних ситуација и непристојних понуда за длаку неоштећена и неукаљана. Соња се често питала докле ће да буде тако. Плашила се за своју малу пратиљу да неће издражати и да ће једног дана можда да поклекне пред искушењима које јој овај посао нуди. Надала се а и желела да Ивана издржи.

Спремале су се да се врате за Србију, натоварене поклонима за сваког по неки а највише за Јовану. Сви су јој недостајали, али је Јована била посебна прича у њеном животу. Иако је могла да се не враћа за десет дана, колико је делило од почетка припреме за нову ревију и путовање за Париз и Кан, Ивана није хтела ни да чује. Морала је да се баци својим родитељима и Јовани у загрљај, да се исплаче заједно са њима и исприча. Километри које мора да пређе били су ситница према величини жеље да види своје најмилије. Онда када су сви имали неодољиву жељу да побегну из Србије, она је желела да се врати. Многи су причали „благо њој“, али њена срећа није била то што јој је судбина наметала. Зазирала је од успеха који је почео да је прати, стидела се, дубоко у себи, сваког свог обнаженог наступа. Нико јој не би веровао да је наглас то и причала, њу је било чак срамота и мајци да каже. Забринула се и за своје родитеље који су њену голотињу прихватили као нормалну ствар. Црвенела је док је Јовица гледао каталог из Милана, где јој се кроз провидну хаљину виде брадавице. Посматрала га је док је листао каталог и приметила је да је те стране брже окренуо него остале. Ништа није

рекао, ни једну реч а она је била спремна да одустане од даљих одлазака у иностранство, на само једну њихову реч, а уместо тога само речи хвале и подршке. Знала је да када јој је дао зелено светло да је раскрстио са тиме да ће своје дете често пута гледати наго, оскудно обучену у купаћим костимима и хаљинама које више откривају него што сакривају.

Ивана је понуде које је имала за Плејбој и такву сличну машинерију одбила. Радила је само оно што јој је личило на уметност, ако је то тако могло да се назове. Поштовала је себе и није била спремна на разне друге изазове за које је мислила да јој не приличе.

Јована јој је код свих професора организовала да Ивана полаже прво тромесечје. Имала је велику трему. Више нису биле све петице, тешко је подносила то што није имала времена за школу. Тих десет дана провела је трчећи по ходницима за професорима, не би ли хтели да остану са њом на додатној настави да јој објасне оно што није могла без њихове помоћи. Специфична ситуација и несвакидашња у малом месту извала је разне полемике али су се све добро завршиле по девојчицу.

Тих десет дана претворило се у хаос. Сви други су имали своје нормалне животе, али Иванин је личио на хаос. Другови из разреда ишли су у школу, учили, излазили, играли фудбал и кошарку на оближњим стадионима а увече би седели и глумарили у градским кафићима љубећи се и препричавајући своја прва сексуална искуства. Одједном је почела да схвата да ово што се њој дешава није ни мало лако, већ да је много тешко, да ће нечега морати да се одрекне. – Али чега? – болно се питала. Осетила је сласт новца који зарађује, постала је позната, што јој и није било тако драго,

почело је да јој смета, изазивало је то у њој и додатну дозу стида. Позивали су је да да неколико интрвјуа, одбила је. – Зашто ? – питали су.

– Шта да кажем? Мени је много тешко што ме други облаче и шминкају. Или, сваки пут када дођем у празан стан мени се плаче. Ко сам ја да дајем интервју. Кога је још брига са каквим се страховима суочавам у самоћи моје собе, не могу то њима да кажем, не могу. Понекад сам тако гладна, не излази ми се из стана, мрзи ме да спремам, то њима ни у сну не бих смела да кажем, Владанка ме и онако сваки пут пита: – Шта сине једеш? Да ли си гладна? Где једеш? – тако се њена питања протежу у недоглед. Живим једним обичним животом пуним одрицања за једну младу девојку, жељна сам своје другарице, родитеља, лепог ручка, села и шетње поред Мораве. Фали ми мир и тишина док идем према Морави и газим испуцалу земљу од суше, недостаје ми све оно што ме чини срећном и задовољном. Сви виде мене кроз моје слике, види се гламур, нестваран у својој уметничкој лепоти, недоступан многима. Много девојака би желело да има преко ноћи мој живот а не знају шта је друга страна медаље, да је стваран живот од овог имагинарног и лепши, лакши и бољи. Ко ме бих то рекла, те речи нико не би чуо или би мислили да се пренемажем, као сада је мени тешко. Ионако ми не би веровали, што би причала о себи и износила у јавност своје страхове, кога би било брига за то. Нема она буран живот пун афера да би пунила трач рублике жуте штампе. Могла би она и то, муком је одбијала непристојне понуде којих је било на сваком кораку. Да је хтела, могла је да живи далеко другачије од живота који она води. Није желела, није. Хтела је само мир и да се смеје са својом другарицом.

Враћајући се из школе са касних предавања јер је неколицина професора хтела да јој изађе у сусрет, пролазила је поред цркве. Задњи пут је водила баба Ленка у цркву на Лазареву суботу пре много година и добила је звонце које јој и сад виси на огледалу у њеној соби као сећање на баку која је неколико дана после тога умрла у сну. Сетила се да је баба учила у цркви како се крсти, дала јој свећу у руку и рекла шта да каже када пали свећу и како да се моли Богу за здравље, љубав и срећу. – Остало ти не треба. Ако ти да ово што искаш, остало ћеш добити на претек. Никада до сада није размишљала о речима своје баке и томе шта је хтела она да јој каже тим речима. Сада је схватила. Не зна зашто се тог дана сећала као да је био јуче, али се великом јасноћом уцртао у њен мозак.

Памти тај пролећни дан као да је јуче био. Бака Ленка је држи под руку, док се другом ослања на штап. Полако су уз лагану шетњу одшетале до цркве. Успут су неколико пута стајале да бака одмори старе кости. Памтила је Ивана погледе са милином неком у очима док је гледа као да упија њену лепоту. Помазила би је по коси па би настављале даље.

Око цркве је мирисала осушена трава, док је један младић сакупљао у стогове те прохладне октобарске вечери. Мирис сена подсети је на рано детињство, врати јој сећање на Мораву. Сети се како је њен отац волео да звиждуће песме док сакупља сено, док она седи на трактору и помера га за по неколико стогова, у ствари Јовица их је звао ћопке, исто као Ленка. – Хајде мала, додај гас, идемо до следеће две ћопке – као да су јуче сакупљали сено тако је та слика живо уцртана у њеној глави изазвала бујицу емоција. Да није оосетила

тај познати мирис детињства са њива моравских не би ни ту застала, само би продужила даље прескачући са једне до друге бетонске коцке. Назва добро вече човеку који је ужурбано радио јер се мрак већ спустио и хтеде да продужи даље. Стаде, врати се два корака у назад и упита: – Може ли се у цркву? – тако тихим гласом као да се боји.

Човек је зачуђено погледа, ненавикнут да се тако касно долази у цркву а још то пита и неко млад. Ивани се учини да је није чуо па га запита поново.

– Да ли је црква отворена, могу ли унутра да упалим свећу?

– Може, може, како да не – ужурбано понови да се девојка не би предомислила.

– Сад ћу ја трком да позovem ђакona Јована а ти само уђи отворено је – рече јој и на пети се окрете и крете према кући иза цркве. Удахнуо је дубоко и окренуо се да преко рамена погледа девојку која је већ улазила у цркву. Дугачка смеђа коса допирала је до струка.

Бојаживљим кораком приближавала се Божијој кући. Нека непозната сила вукла је да уђе унутра. Специфичан мирис свећа и тамјана преплави јој чуло мириса и учини јој се како су све очи са фресака упрте у њу. Најежи се од неког непознатог набоја у себи.

– Да ли ме осуђујете, мислила је да пита у себи али изговарала је речи наглас. Из кандила се ширила црвенкаста светлост која поче да јој се магли у очима и сузе потекоше саме. Све оно што се недељама накупљало у њој и што јој је стајало у грлу, поче да излази напоље у виду тешких јецаја. Јецаји су потресали њено мршаво и витко тело. Осети слабост у коленима. Паде на колена, торба пуна књига уз тресак паде на под а она спусти

чело на хладне камене плоче на поду цркве. Све туге, сва срећа, надања и хтења преплавише младу девојку попут бујице која се прелива из свог корита. Плакала је гласно јецајући, јецаји су потресали цело њено крхко тело. У таквом положају нашао је ђакон Јован. Вратио се да јој каже да је отац Димитрије негде изашао и да ће касно да се врати. Полако приђе уплаканој девојци и клече поред ње. За секунд се носио мишљу да је остави да се исплаче али када виде да је то дете, одустаде од те идеје. Лагано јој спусти руку на главу и испод прстију осети свилену косу кој се расипа као ситан песак. Најежи се од набоја чудног осећања које додир изазва у њему. Погледом који моли за друге погледа у иконостас цркве. Девојка, свесна туђега присуства не уплаши се. Полако диже главу са пода, док јој се коса мокра од суза лепила преко лица. Није знала шта да каже, дрхтавим прстима склањала је косу са лица. Јован јој додаде марамицу и нежно је помази по глави, уживајући у том додиру и непознатој девојци онако како то црква не налаже и уплаши се себе у том тренутку. Полако је руке спустио у крило док су још увек клечали једно наспрам другог. Време је стало, поглед девоке је продро негде дубоко у њега, стигао је до његовог срца. Нису били свесни посебности која се буди међу њима. Ивани затрепери срце и чудан осећај у стомаку изазва непознат осећај.

Иконе су чудно лелујеле у њеним замагљеним очима, осмехивале и махале јој у полумраку цркве. Али топлина која је зрачила из Јована пружи јој неку додатну сигурност. Спусти руку на хладни камени под и најежи се.

– Шта те мучи? Како да ти помогнем? упита тихо Јован уплакано девојку.

– Не знам може ли се мени помоћи – одговори она пребацујући косу на једну страну, увијајући је, јер јој се лепила за прсте. Несвесним покретом пуним грациозности изазва тиху језу и најежише се све длачице на његовом телу од погледа благих очију, које су сијале окупане сузама. Гледала је у њега рањиво као да јој се руши свет, као да носи велику тајну која јој притиска душу и мори је страхом.

– Какав то грех носиш у себи, кћери? – упита је, и уплаши се да није сувише грубо поставио питање за једну тако младу девојку.

Ивани ситуација одједном поста комична, силом је задржавала смех. Није знала како да опише осећања која се буде у њој. Дуго година касније је мислила да је то само искрено пријатељство и ништа више и узвишеније. Осмех у оваквој ситуацији дође јој као једино решење. Испред ње је у полумраку цркве клечао леп млад човек, неколико година старији од ње, највише седам по њеној процени а зове је кћери и говори о греху. Није она никога убила, слагала и било шта друго. Нема особе на овом свету коју је намерно повредила.

– Шта ће сада да мисли о мени, од хистеричног плача до смеха – помисли у себи. Гледали су се у очи и ниједном од њих двоје није било непријатно. Ивице усана су се развлагиле и једном и другом у осмех.

– Хоћеш ли још да будеш сама или ти треба помоћ – проговори Јован устајући и пружајући руку коју она прихвати и устаде. Јован се изненади кад схвати колико је девојка висока. Онако склупчана на поду деловала је као уплашена мала ластавица. Гледајући је како устаје знао је да неће моћи баш много да сазна о њој и о томе што је мучи. По начину како је поносно држала браду

схватио је да је Ивана тврђи орах него што делује. Неће му она дати прилику да јој тако лако приђе. Схватајући то, доби жељу да се бори за њену наклоност. Чудно али му баш те мисли прођоше кроз главу. Насмеши јој се загонетно и накриви главу гледајући је проницљиво као да жели да продре у њу. То девојку мало збуни и покушавајући да се извуче из ситуације у коју је упала а да се не ода превише и да не мора ништа више да каже о себи јер је већ научила да опасност може да вреба свуда и на свакој страни и да умиљато јагње често зна да се претвори у вука.

– Хоћеш ли да ми продаш једну свећу, у ствари дај ми четири, за маму, тату, Јовану и мене.

Стидљиво му се насмеши и очима и устима док је остајао без даха, питајући се у себи какво му ово искушење шаље Бог првог дана у његовој кући. Дошао је у мали град из Београда, разочаран и обесхрабрен схватањем да на овом свету постоји мали број људи који су добри и спремни да помогну. Сви су били разочарани његовом жељом да оде из града, раскине и прекине сваки додир са досадашњим начином живота. Био је млад, али то није оправдање. Није ни он сам баш био сигуран да то жели. Да је био мало више упоран, вероватно би се и родитељи помирили са његовом жељом. Сада је готово и не вреди враћати се у прошлост и размишљати о томе. Није њему жао, верује да ће наћи мир у начину новог живота и пута који је пред њим. Није дозволио никоме да га поколеба у намери коју је спроводио у дело.

– Да ли је ова девојка анђеолова или ђаво – помисли и упути искрен осмех девојци, спреман на свако искушење које живот носи. Знао је да она није случајно овде сада

испред њега. То је искушење које му шаље Бог. Оставио је девојку са којом је био годинама у сузама. Рекао јој је да је слободна и да он сада хоће да живи неки другачији живот. Путовао је од манастира до манастира, радио и помагао све што је могао. Живео је пријатно са људима који су били део цркве и са свима је имао заједнички језик, нигде се није осетио одбаченим и превареним. И, таман кад је мислио да ће моћи да се као побожан човек преда Господу, појави се ова девојка од које му срце заигра као никада до сада. Погледа је са уздахом.

– Хоћеш ли да ми помогнеш, задњи пут сам била у Ливадици у цркви пре неколико година. Молим те још једну свећу, хоћу и баба Ленки за покој душе – рече меко девојка, као да ће јој сваког тренутка из уста испасти смотуљак памука.

Донео јој је тражене свеће и помогао да упали прву. Нежним покретима и дрхтавим прстима палила је свеће. Пламен свећа обасја лепо лице девојке и он пожелеле да она никада не изађе из ове куће Божије, пожелеле оно најприземније у себи, да она остане ту да може да је гледа као икону и целива, да брине о њој. Никада до сада неко непознат и тако на први сусрет није изазвао у њему такву емоцију. Тихо у себи поче да се моли док је Ивана палила свеће. Када је отворио очи опет је била на коленима палећи свећу својој баки. Додао јој је руку док је устајала, није је пустила ни када је устала, пријала јој је сигурност која је избијала из овог човека.

– Осећам се много боље – рече тихо.

– Хвала ти пуно за овај осећај спокоја – настави истим тихим гласом као и до сада, само доста смиреним тоном.

– Немој ми захваљивати... – и застаде у пола речи јер јој није знао име. Она схвати и кроз осмех му рече:
– Ивана.

– Ивана – понови он за њом.

– Ја сам Јован и ово је први дан службе моје у овој Божијој кући. И, још ми ниси рекла како могу да ти помогнем – Јован је питао Ивану.

– Више није ни важно, исплакала сам се, ваљда ми је то требало. Имам утисак како ме нико не разуме. Прво, ја много хоћу од себе, а онда на ред долазе сви други. Сутра морам на пут и не знам да ли да одустанем или да одем. Стално ослушкујем, пратим да ли ће се појавити неки знак. Нешто што ће ми помоћи да се одлучим. Нешто што ће ми указати да ли је моја одлука права... Нешто се увукло у мене, неки немир, нешто што не могу да објасним, немам речи да то опишем а ни да искажем. Али, боље ми је сада, не брините, бићу добро.

Сушајући је, Јован схвати да је нека крупна одлука на њеним леђима и би га страх да каже било шта. Како да јој помогне а да је не наведе на криви закључак? Морао је да чује проблем од ње па да јој помогне, сувише уопштено је причала. Али, неће он копати даље, ако буде хтела, сама ће му рећи. По њеном осмеху види да је већ довољно за њу учинио. Лаганим кораком су кренули ка излазу из цркве, ниједном се није журило, пријао је овај сусрет и ново познанство. На прагу цркве Јован се окренуо и прекрстио гледајући у полутаму Божијег дома. До капије је остало неколико корака и Ивана се сети да јој је ташна са књигама остала унутра. Морала је сутра са собом да их понесе. Када се видно тргла на помисао да их је заборавила, Јован је упитно погледа.

– Заборавила сам ташну унутра са књигама, хоћеш ли да ми је донесеш молим те – рече му. Благо се јежећи није могла да се не запита шта је језу изазвало јер јој није било хладно.

– У коју школу идеш – упита је окрећући се да оде по њене ствари.

– У гимназију, четврти разред, сутра путујем у Рим, морам да идем. Ја сам... – застаде у пола речи и само што не заплака поново. Није могла преко уста да превали то манекенка, као да је било срамота од саме себе звања које је стекла а није га тражила. Знала је да се у широким народним масама прича како манекенке до насловних страна долазе преко кревета. Она нема за сада таквих понуда, за сада сама са собом разбија табу теме, налази истину и открива лажи. Сувише је то велики терет за њена леђа. Сигурно је и било таквих ствари, таквих догађаја па није све безвезе и измишљено, али не може се о свима исто судити. Свако има свој животни пут. Зна и сама да такве ствари не би требало да је дотичу али она је одрасла у Плани, сувише баба Ленкиних гена је у њој. Не може се тако лако мирити са измишљеним стварима. Она једва да је и момка имала, пољубила се са неким Арсом пар пута и то је све, још увек је невина. Неке њене другарице су још пре две године изгубиле невиност, спавале са по већ неколико момака.

Јован уместо да крене ка цркви, окрену са ка њој овог пута као људском бићу без иједне грешне мисли и загрли је на тренутак, што код ње изазва тежак уздах. Загрљај је трајао неколико секунди, али је Ивани било драго, некако топло око срца и осећала се смирено и опуштено како није у скорије време. Јован повијених рамена, као да је он на себе узео њен терет, уђе у цркву

по заборављене књиге. Када су се растајали на капији даде јој један џепни молитвеник.

– Мали поклон, за тешке тренутке. Хоћу само да ти кажем да није важно шта си ти, ко си, већ оно што носиш у себи. Ако желиш да идеш тамо куда си кренула, срећан ти пут, на мене увек можеш да рачунаш надам се да ћу овде бити годинама. Мораш да имаш вере у себе и у Бога. Вера је пола победе. А још ако радиш оно што волиш, биће ти много лакше. Слушај себе и своје срце, ако су осећања искрена никада те неће преварити. Када се будеш вратила, дођи, биће ми драго да те видим. Ова врата су увек отворена – руком показа на цркву искрено јој се осмехујући.

Јован зачуди сам себе, колику је блискост осетио за кратко време према младој девојци. Било би му лакше када би знао да и она размишља тако. Али била је још млада и неискусна и ненавикнута да препознаје те fine трептаје у својој души. Ни он сам није знао како му се то дешава и шта га је снашло. Случајно је откривао да може мислима да допре до других, да их неком снагом воље сопствене када то јако пожели наведе да кажу или ураде оно што он хоће. Шта му се дешава? Многе ствари су за њега биле у самом почетку „тражења себе” нејасне. Причао би понекад другарима у детињству о томе што му се дешава, да би на крају био несхваћен или као много пута исмејан. Мислио је да и они имају слична искуства, али се преварио. Када је схватио да је на добром путу да добије надимак одустао је. Знао је подсвесно да у себи поседује неку посебност у односу на друге. Можда га је посебност коју поседује а носи је као тајну у себи натерала да се окрене Богу и цркви, када су је сви избегавали а Богу се молили тек

тако успут. Отац и мајка су на све начине покушавали да га одвуку од богословије. Љубав коју носи у себи и искрен осмех красили су лепо лице младог човека за кога су девојке често говориле да је штета што одлази из њиховог места. Када су му такве поруке преносили само би се осмехнуо и одмахнуо главом. Приметио је и он сам да много лакше него његови вршњаци завршава послове. Много пута је непогрешиво био сигуран да је захваљујући својој спољашњости успео. Девојке су се просто отимале о њега. У основној школи и факултету био је један ид главних фрајера. Никада то није желео, његова спољашњост је тако деловала на људе.

Добро је било што је Ивана увек ишла интуицијом која је углавном заједно са њеним анђелом чуваром водила на добар пут.

Никада до сада у животу Ивана није имала у руци молитвеник. Захвали му се и оде са блаженим миром у својој души. Кући је стигла насмејана, а унутра су сви били уплакани а трудили су се да се то не види, јер овог пута одвајање ће бити дуже. Некако јој је овог пута било теже да остави Јовану. Недостајали су јој родитељи, имала је присан однос са њима пун разумевања и пуно њубави која се није огледала само у речима. Дела су говорила сама за себе, несвесно се такве ствари раде. На сваком човеку је велика одговорност да буде доследан себи, својим ставовима а уз то да буде добар и одговоран као родитељ. Зато их је Ивана тешко остављала, лакше је отићи и не окретати се када имаш проблем и када те мало ствари веже за неке особе. Лакше је у тешким ситуацијама покидати нит која спаја и везује, јер добро добрим спаја људе и много се теже заборавља. Најтеже је отићи и окренути се а у очима читаш љубав која те

после дуго прогања, тера те да се преиспитујеш, да размишљаш и враћаш јој се, јер љубав нераскидиво спаја.

Соња сада путује заједно са њом последњи пут и остаће само неколико дана у Италији заједно са њом, нагласила јој је то. Спремала је причама које јој у главу никако нису улазиле, знала је то и сама јер док нешто на сопственој кожи не осетиш не можеш да схватиш, можеш само да имаш приближно искривљену слику оног што те чека. Знала је то Соња она је стари вук, нису њој те ствари стране, ретко коме би она причала све то што сада прича Ивани. Ни њој самој превејаној и на многа сита пропуштеној није било јасно како је тој девојци могла без имало размишљања да толико даје себе. Онда је једноставно , наизглед тек тако почела да је воли као своје дете. Како јој се то десило? Зашто си се Соња везала питала би у полутами своје собе док је испијала касни коњак. Имала је своје ритуале без којих није могла да заспи, најслађа би јој била та опора кап алкохола која јој лагано пали ждрело док клизи према унутрашњости изазивајући блажено осећање. Да ли она то постаје наклоњенија женама зато што је стално са њима? – А, не није, не може она заборавити и преболети своју љубав, осветила се она сама себи, казнила се. Имала је могућност избора, има је и сада али инат ради своје, заслепљује и магли видике. Зато јој је ваљда ова неискварена и драга девојка још дража, дивила се сама себи како је у мору смећа око себе непогрешиво могла да препозна таленат, доброту и нешто неописиво што зрачи из саме особе, а то нешто поред талента зове се харизма, које девојка није свесна па јој тиме још лепше стоји. Непогрешиво је упрла прст у њу. Није тражила

захвалност први пут у животу, када је увидела да је добила више него што је очекивала. Почела је да се боји. Питала се да ли је боље што јој је ово урадила или да је остави да буде једног дана добра мајка или можда неком Балканцу зарозана и незадовољна жена. Одмахивала је главом док је у себи пребирала судбину једне Иване коју је гурнула да великим корацима закорачи у немилосрдни свет гламура на високим штиклама. Очекивала је да ће можда неке ствари ићи мало теже али светска врата је малој Ивани отварао нека чудна сила. Вероватно би јој се то десило пре ил касније, била је она предодређена за успех. Несвакидашњи изданци на кугли земаљској увек чекају посебан тренутак да процветају. Тако је било и са Иваницом, како је она од милоште и звала. А сада је спрема да је пусти саму за тако кратко време. Мора тако, зна она да ће се она дочекати на ноге. Путеви им се разилазе. Остаће оне још дуго у контакту, неговаће своје јединствено пријатељство у свету манекенства, где свака година доноси нови избор, нова лица, свежа, интересантна. Немилосрдан је то посао, неке ко није у том свету моде изгледа као да свуда влада хаос али, у суштини, у том хаосу ипак постоји нека организација. Зна се ред у неписаној хијерархији и мора да се поштује са пуно протокола па зато највише личи на улизивање, сви знају да позирају са лажним осмехом, веома су истренирани.

Јована је те ноћи пред полазак спавала код Иване, дуго су у кревету причале, док нису од умора заспале у пола речи, загрљене. Пробудиле су се мокре и ознојене, уморне од недовољног сна, полуукочене. До зоре нису ни мрднуле, пробудиле су се у истом положају натечене од плакања које носи растанак. Сузе су се утапале

у познати мирис постељине која мирише на бохор. Стезала је Ивана чврсто рукама мекани материјал познатог мириса и око себе правила згужване купице.

Владанка их је нежно уз пољупце будила да попију белу кафу и доручкују прженице. Ивана се кроз осмех трудила да прича – Када би Катрин видела шта једем и није ми мука после тога и до увече не стајем на вагу, пала би у несвест, понекад мислим да она мисли да је ја лажем када кажем шта све једем – смејући се и гризући укусан комад прженице причала је о својим новим другарицама.

– Ти ћеш сада да ме заборавиш – рече Јована тужно гледајући у своју једину најбољу другарицу до сада. Сваки одлазак Иванин јој је тешко падао, данима би била тужна утучена и нерасположена. Више је нико није питао шта јој се дешава, знали су да је то због манекенке. Добацивали су јој – Немој бити тужна, идемо на киоск да видимо које новине да купимо па ћемо заједно да гледамо и уживамо. Није хтела да препричава својој другарици те разговоре, хтела је да је поштеди, не мора она да зна све и онако брине о разним глупостима. Препричавала јој је по нешто, оно што је смешно али она је бринула ипак о свачему. Смејући се и окрећући све на шалу говориле би како баба Ленка ради за њих и са оног света. Нико је није помињао више од њих две, била је она њима лик који им је обележио детињство, на необичан леп и карактеристичан начин пун дубоких емоција. Знале су оне и да оду на гробље код баба Ленке, да понесу литар сока, оног глупог ког је она највише волела и крем бананице, да тамо седећи на топлој плочи заједно плачу, пију и оговарају. Некада су и оне морале неком трећем да испричају своје проблеме

а баба Ленка је била најбезболније решење. Њихове другарице су то радиле по кафићима, девојачким собама или пролазима око зграда. Њих две су остале доследне својој необичности и оргиналности. Нису свесно оне то радиле да би други то видели па причали о томе. Мислиле су да ће људи мислити да су луде и да им нешто фали када се обе поверавају мртвој баби седећи на њеној надгробној плочи док у њих гледа слика са суседног споменика лепог и младог човека који главу држи на страну. – Овај мој деда је био много лепши од Ленке, јел да Јована.

– Аха, мора да га је много волела. Јеси ли, бакице? – упита Јовама покретом главе слику на споменику онако више за себе. Обе су почеле да се смеју јер су се погледале и обе у исто време помислиле на то шта би им сада рекла баба Ленка.

Криле су се оне много пута, криле чак и од својих родитеља. Зато су и сад имале тајни план. Било их је страх од саме помисли на сулуду идеју коју ће покушати да спроведу у дело, али вреди покушати.

– Како си луда, још само сада да узмем добру лову. Ти ми у писмима шаљи белешке и све оно ново што учимо по договору, завршавај школу, јављаћу ти када долазим да ми пријављујеш испите, а после палимо заједно по договору – Ивана је причала то Јовани као да јој је мајка, тако је саветовала не марећи за упитне погледе својих родитеља. Била је сва озбиљна док јој је давала савете, чак се и једна мала бора појављивала на челу, док је замишљено говорила својој другарици.

Владанка и Јовица запањено погледаше у своје дете, па у Јовану. Хтедоше да прокоментаришу Иванине речи али одустише, одлази за два сата, неће сада да

кваре одлазак свом детету када и онако стрепе за њу. Па ако негде и поведе Јовану, нека је, она је тај новац и зарадила. Можда би и могла да га потроши на нешто друго, корисније мислио је Јовица. Неће он сада ништа рећи, можда се она више неће ни враћати у Италију. Био је у праву, неће се више враћати, после ових ревија, неће се враћати, путоваће даље у Њујорк. А у Италију долазиће само као важан гост на ревијама познатих. Када их је позвала да им каже где лети за неколико дана а они су мислили да се враћа кући, чудна празнина и неверица испуни њихове животе. Првих неколико дана нису ни разговарали. Није да се нису радовали успеху свог детета, било им је драго, поносили су се њом исто толико колико су се и бојали. Ишли су на посао и тамо су се трудили да буду нормални, али њихове блиске колеге и пријатељи знали су за њихову бригу и секирацију. Нису знали ни они шта да им кажу и како да их посаветују. Ситуација је била несвакидашња. Могли су само да се више друже са њима да би им било лакше да поднесу самоћу и уместо да се опусте, да уживају са пријатељима, они су почели да се склањају од света, све што је Ивана постајала познатија у свету, они су били све више усамљенији. Био је то тежак период за њих. Ту одвојеност од света сами су себи наметнули да не би друге поред себе оптерећивали својим причама и бригама. Сви су углавном причали благо њима, нико није видео другу страну медаље. Као и увек и свуда мишљења су била подељена, једни су им завидели, други нису веровали, а трећи су зазирали од свега тога. Многима је цела та прича била невероватна, једна млада девојка да направи такав бум, причало се о њој данима по Плани, била је главна трач партија у то време, нема

где се није причало о Ивани, почев од пијаце, кафића и школе.

Најчешће је кружила прича уз подругљив подсмех шта је то мала толико дала па се не скида са насловних страна, служила је на многим местима за спрдњу. Јовану је то највише погађало јер су такве приче најчешће стизале до ње, Јовици и Владанки нико није смео да пренесе таква оговарања. Видело се на њиховим лицима да пате и по први пут су многи видели да родитељи нису срећни због успеха свог детета.

Одлазили су свакодневно у Ливадицу и радили физичке послове до изнемоглости. Имање и окућница личили су на малу бајку. Стваран свет би престајао да постоји када би се ногом крочило у њихово двориште. Посетилац би мислио да би иза угла сваког тренутка могле да се појави Алиса из земље чуда и да јој ту не буде ништа чудно. Велико камење које је Јовица налазио поред Мораве, доносио кућу и уз мало маштарије, креативности и умећа правио водопаде и мале поточиће, личило је на свет из бајке. Волео је да се врати Морави, уживао је у томе, враћала га је у детињство. Кући би се враћао уморан са блатњавим патикама али срећан док Владанки показује репрезентативан комад камена, као да је нашао непроцењиви комад накита. Истог трнутка када би угледао камен знао би где ће да га смести, и стварно, увек би ту легао најбоље као да је по тој мери прављен. Обале Мораве су често биле неприступачне и разликовале су се из године у годину, зависило је од прилива воде и доба године. Знао је све кривине и увале око свог села, Ивану је често као дете доводио са собом, када је одрасла није више желела да иде, сметали су јој уједи комараца, Јовицу ни комарци нису

могли да отерају, они су му били другови. Седео би са подврнутим панталонама у плићаку и моравско блато жмијао између ножних прстију осећајући неизмерно опуштање и задовољство. Размишљао је колико мало понекад треба њему да буде срећан, једна колица пуна камења, лак умор у смирај активног дана, флаша пива испред сеоске продавнице са старим другарима из његовог села и понека масна шала, лепа жена која га чека код куће са речима: – Заспаћеш једном тако поред Мораве па ће пијавице до ујутру да ти се напију крви – пришао би јој и спустио један пољубац на образ који је она већ намештала да му буде приступачнији, после тога би уследио значајан поглед за који Ивана дуго није могла да претпостави шта значи. Када је одрасла тек онда је укапирала да су они тим значајним погледом алудирали на секс.

Сваки родитељ је окренут срећи свог детета, углавном сви родитељи некако желе да им деца буду срећна по њиховим мерилима, по њиховим вредностима и начину бодовања тих мерила вредности. Склони су да се наљуте и да силно замера својој деци, без обзира на љубав коју осећају за њих, ако нешто не ураде онако како су они замислили да је најбоље. Владанка и Јоваца су знали прећутно свако у својим мислима да не желе да свом детету ураде оно што су они доживљавали од својих родитеља, нису желели да се историја понавља, а у њиховом случају тешко да би то и могло. Другачија судбина чека њихово дете. Нису веровали да су и они сами допринели томе, и они сами су желели посебност за своју девојчицу. Не може да се каже да су добили то што су желели, јер никада нису помислили да ће њихово дете бити светски познати манекен, да ће се њено лепо

лице налазити на скоро свим насловним странама светски познатих часописа. Желели су да се њихово дете издваја од средине у којој се налази, али наравно не на тај начин који њу прати. Свиме се издвајала од средине у којој је живела. Иванин живот није био свакодневан за средину у којој је одрасла, ипак је Плана мали град, ту се сви знају. Неке приче које су дошле до њих погађале су их, неке не.

Како је време пролазило, све су се више навикавали тако да живе, злуради коментари су мање болели јер су углавном били упућени од завидних људи. Научили су да воде рачуна о томе ко каже а не шта се каже. Није било лако бити родитељ а још теже најбоља другарица популарне манекенке. Неколико пута је Јована долазила на партије тешења, чак је ишла толико далеко да се једном почупала са једном „завидном гуском” како је назвала девојку која јој је вербално често добацивала о Ивани. Исто толико колико је Ивани било тешко што је далеко од куће, ништа мање није било лакше Јовани која је остала код куће. Осећај усамљености је притискао обе девојке. Пуно су патиле једна за другом. Јовани се десило неколико пута да не оде право из школе кући већ да дође код Иваниних. Први пут видећи је збуњену на вратима Владанка је почела да плаче грлећи је као своје рођено дете које јој толико недостаје. Трудила се Јована да буде јака и самостална као што је увек и била, али није ишло. Њих две су биле као ватра и вода, кључ и катанац, допуњавале су једна другу, годинама су заједнички решавале све проблеме, тешко им је било да уче, јер су имале систем по коме су училе заједно. Одједном свега тога није било. Иако је постојала жеља и воља, иако је постојала љубав другарска између две девојке, живот их је ставио на тест, на искушење.

Ивана је имала план у својој глави и тај план је те вечери пред полазак изложила Јовани. Јована се силно радовала али је и стрепела, бојала се да њени родитељи неће прихватити то и дозволити јој оно што Ивана нуди. Била је у праву. Сагласност својих родитеља није добила, али је завршавајући четврту годину гимназије постала пунолетна па их за неке ствари није ни питала, само их је ставила пред свршен чин. Како им је та година прошла не знају. Тешко су поднеле раздвојеност. Писма су летела скоро сваког дана. Када би поштар видео разгледнице са разних крајева света, није морао да чита адресу, знао је где треба да носи. Телефонски разговори су били скупи, али за Иванин џеп могли су повремено да се поднесу.

Ивана је платила преко веза визу за Јовану, карту, осигурање, гаранције и све што је било потребно само да би своју другарицу довела код себе. Када је родитељима јавила да је у Њујорку, а не у Београду и да не кречи стан са другарицом који су јој једва нашли за неки пристојан новац, који су једва могли да издвоје у тешком времену беспарице и инфлације, само што нису пали у несвест. Били су бесни, љути, повређени али ништа се ту није могло. На крају крајева, они су и слутили да ће се пре или касније догодити то што се догодило, девојке су сувише биле везане једна за другу, нераскидиво је било пријатељство које их је везивало. Сви који их познају, и повремено се друже са њима, нису могли а да не буду помало љубоморни на другарство две девојке које су многи узимали за пример.

Прва дестинација на коју су путовале заједно а Ивана је снимала каталог за познатог креатора коме је постала муза и главна инспирација била је

Доминиканска Република. Неке ствари се једноставно неким особама десе и оне се често питају зашто баш њима, шта им је судбина то доделила, како баш они. Тако би могло у недоглед да се размишља, Ивана је већ навикла да прихвата оно што јој живот носи као нешто најлепше што може тренутно да јој се деси и почела је да ужива. Добро је зарађивла и осетила шта значи сласт сопственог новца. Није трошила скоро ништа осим за основне животне потребе.

Једном је већ била на три дана у Доминикани, неколико пута је била на неким рајским дестинацијама, па фасцинантност лепоте природе није је оставила без даха. То јој се десило само први пут, сада је само уживала, бескрајно уживала, пријале су јој дугачке шетње и топлота. Јована је са широко отвореним устима све пратила, сликала за своју душу и у Србију послала сто слика са једном једином реченицом својим родитељима: – Ја вас пуно волим и отишла сам само привремено, знам да не бисте волели да све ово нисам видела у животу.

Испод те реченице залепила је један пољубац, нашминкавши усне јарком црвеном бојом. Знала је да ће после овог мање да се љуте на њу. Знала је да је у праву и да ће они да је схвате и разумеју, као што су увек до сада прихватили све оно што је била спремна да уради. Ником није било лако, ни родитељима, ни деци.

– Шта кажеш, Иви, хоће ли да наседну – питала је Јована своју другарицу која се лењо протезала у наслоњачи испод палме дремајући јер је снимање почињало у пет ујутру. Фотограф и екипа били су јако задовољни послушном девојком која није као друге после прве насловне стране постајала хировита и

тражила несвакидашње услове. Ивана је све схватала професионално и тако се и понашала, знала је да је то нераскидиви ланац и да зависе једни од других. Ако јој већ овај посао тако много даје, ред би био да га испоштује и да са уживањем ради то колико може, јер није све једно сатима бити стрпљив. Када би у себи осетила неспокојство и немир у руке је узимала малу књижицу светињицу како је она звала, коју је добила од Јована. Када је први пут читала имала је утисак као да не чита на српском језику, али свако следеће читање доносило је разумевање, највише је волела да псалтир отвори случајно, и увек је имала утисак да је отворила баш ту страну коју треба да отвори, баш ту страну која ће јој смирење донети и помоћи да решење нађе. Знала је она да за сваки проблем у животу мора да постоји решење. Родитељи су јој често на примеру других, а и свом, давали идеје како решити проблем. Усадили су у њу кроз васпитање да проблем треба решавати а никако га гурати под тепих, јер што пре почнеш са решавањем, пре ће се проблем и решити. Била је вредна па је тако са ентузијазмом и жаром радила сваки посао ког се прихвати.

Јована је покушавала да следи њен пример али јој никако није било јасно шта то у тим речима молитве може да је смири и да јој снаге. Није јој сметало када би Ивана понекад пред спавање гласно читала и она би понављала Иванине речи у себи. Јовану је понекад гризла савест зато што живи на рачун своје другарице, али када су се вратиле у Америку Јована је нашла посао и било је много лакше. Често је мењала послове, радила је у пицерији, била је помоћник за декорацију шатора за рођендане и свадбе, до конобара и тако су се

послови ређали у недоглед. Свашта је радила само није била леђа. Коначно је могла да студира јер јој је Ивана помогла око плаћања школарине, она сама је радила и живот је добио једну димензију пуну рада, учења и разноразних одрицања. Било је то фантастично, две девојке које су дошле из Србије, за коју многи никада нису ни чули да постоји, бавиле су се собом и својим успехом, школовањем, сређивањем куће, прављењем колача. Јована је са школом боље напредовала од Иване јер није морала често да путује.

Ивана није само била лепа девојка коју краси лепо лице, коса, зуби, витка фигура, она је имала нешто у себи што сија, то нешто што речима не може лако да се опише исијавало је из ње, давало њеном изгледу неку посебност, једноставно зрачила је. То није могло да остане незапажено, искусни људи који се баве модом, психолози и разноразни аналитичари људског карактера знају то нешто непогрешиво да препознају. Мало људи који поседује посебност у себи успе да то тако у великом размерама и покаже да свет има шта да види. Понекад, док би гледала у своје фотографије имала је утисак да није она та која је на њима. Док су је фотографисали сигурно зна да није толико пожудно гледала у фотографа. Како то изгледа на фоткама као да је очима прождирала не само оног ког слика, већ и десеторицу иза њега. Неке од кућа за које је радила радиле су истраживања како која манекенка делује на околину, а њене фотографије имале су запањујући утисак и коментари су били више него повољни. Радила је са уживањем и вероватно је то доприносило да то задовољство које носи у себи пренесе на фотографију а и на околину. Било да је на сликама закопчана до грла,

разголићена у вешу испод кога јој се назиру брадавице, све је изгледало беспрекорно и баш онако како треба да буде, и будило је осећања која треба да буди у том моменту.

Њенухаризматичност је познати креатор Сатерленд схватио врло озбиљно, имала је цели тим људи који су радили са њом. Бојала се она свега што се дешава око ње, јасно је видела све, и то колико је новца уложу у њу без неких посебних захтева осим да устаје и путује тамо где је воде извесно време. Читали су јој уговоре, давали копије, којима она није придавала много значаја.

Ивана је највише имала среће у свему томе, тако је мислила. Време је показало да је добро мислила. Зарадила је доста новца, више је годишње зарађивала него њени родитељи заједно за десет година, путовала је о трошку других и облачила се такође тако. Јована је била поред ње, добро су функционисале. И поред свега тога често би мислила на своју Ливадицу, кућицу и башту. Највише су јој недостајале шетње поред Мораве, мир и тишина који су је тамо окруживали. Жао јој је било што ће једног дана све то остати пусто, како је бака Ленка причала. Како је то она знала често се питала јер у туђој земљи и далеко д прага где је рођена често размишљала о томе. Волела је да може да испуни жељу својих предака, да кућа не опусте, како је Ленка причала. Али, шта може, она има другачији живот. Није она рођена да се на силу уда за неког човека који ће да иде на њиву од јутра до сутра, да гаји козе, овце и да музе краве. Било јој је жао али није она рођена за млекарицу. Овакав начин живота био јој је далеко пријатнији и удобнији од оног на који је понекад помишљала и није се кајала због њега.

Са уздахом би често мислила на Јована и Ливадицу. Срце би јој некако устрептало од милине при помисли на Јована и своју родну кућу. Није у себи тражила разлог зашто је то тако, знала је својом интуицијом да није без разлога али за сада није могла да склопи коцкице шта их то повезује. Писма је често размењивала са Јованом, доносила су јој топлину за коју није знала да може да постоји у таквом облику. Знала је да је он јако побожан човек и да се приклонио цркви тражећи тамо спас за нека своја животна разочарења. Није још била са њим на том нивоу да доживи да се он њој поверава, знала је да када он буде желео да јој каже зашто тако живи, да ће то и урадити. Радовала се сваком његовом писму и сусрету са њим. Било је добро то што је имала коме да се врати. Чекали су је код куће људи које је без резерве волела.

Доминикана је оставила колико болних трагова, толико и незаборавних за обе девојке. Велика срећа што су поново заједно осликавала се на њиховим лицима и читала у очима. Лакше им је било када се смеју и плачу у тандему. Волеле су и патиле заједно. Храбриле су и помагале једна другој, патња је била лакша када се исплаче на рамену најбоље другарице, а срећа је била још већа када имаш са ким да је поделиш. Није им било лако, преиспитивале су саме себе, понекад сумњале у себе и своје одлуке више него једна у другу. Али жеља за успехом их је водила даље и даље, нису имале намеру да се предају, исплачу се, наспавају, наједу и крену у решавање проблема, јер њихов мото је био ако се једна врата затворе отвориће се нека друга, само их треба наћи.

Јована се заљубила у помоћног фотографа и са њим изгубила невиност. Била је то фатална љубав на први

поглед, тако је причала Ивани. Сунце, море и слатка шапутања учинила су своје. Рудолф, пегави и риђи младић немачког порекла смотао је Јовану а Ивана је упознала Николу, са којим ће родити дете. Било је то фатално путовање за обе девојке. Десило им се оно што су дубоко у себи прижељкивале. Остваривао се девојачки сан летње ноћи, последице нису биле важне о њима се у тим тренуцима не размишља. На песку уз шум таласа сваки додир је интензивнији, кожа је осетљивија, усне слађе љубе. Отрежњење боли касније и лечиш га као последицу. Харизматична земља, прелепа рајска природа буди чула која су успавна дубоко, дубоко.

Да их неко пита да ли би сада после неколико година урадиле исто, саговорника не би погледале у очи а климнуле би главом без размишљања.

Играле су одбојку у песку када јој се лопта откотрљала до пара босих ногу које штрче испод ненормално великог шешира који личи више на мексикански него на домородачки, иако им је на српском добацио нешто Ивана је узела лопту, захвалила му се и рекла Јовани – Шта сад овај каже, ја га ништа не разумем.

Јована је погледала у младића испод шешира заинтересовано а онда је почела да се гласно смеје заједно са њим. Ивани није било јасно шта је смешно а онда је схватила шта је рекла, да она српски не разуме, руменило је журнуло на образе и стидно је оборила главу, смејући се заједно са њима. Навикла је већ да у њеној ближој околини нико не разуме српски, па је и сада не размишљајући проговорила. Разговор између нових познаника текао је спонтано, исувише спонтано за њих две али је Никола имао предност што је био

једини Србин на том острву поред њих. Пријало им је да причају са неким на свом матерњем језику, па макар то био неко као Никола који је тешко изговарао српски. Ивани недостатак матерњег језика није представљао проблем, навика је чинила своје, али Јована је још морала да се усавршава.

Деда и баба Николини су се пре Другог светског рата одселили у Енглеску и тамо родили његову мајку, која се усред Лондона удала за Србина. Лоше је говорио српски, било им је интересно да га слушају и стално су се кикотале док су га слушале. Све им је било смешно у вези са њим. Радио је у некој брокерској фирми, у ствари био је сувласник те фирме, дошао је сам на одмор од осам дана, да преболи једну Немицу коју је обожавао неколико година. Све им је то причао и чудило се сам себи како је могао све то да им исприча а мислио је да ће проћи године пре него о томе проговори и једну реч. Иванине очи зуриле су у симпатичног човека који је већ добио фину препланулу боју, а тако се бојао како ће му пријати топли дани пуни сунца после хладне и кишовите Енглеске. Њихови разговори су временом постајали све дужи док је он није једном изненадио са сто једном ружом дошавши јој на врата њујоршког стана. Викенд је био врло страстан и буран. Такав је и Мијат, исти као и њихова љубав, плаховит. Продужени викенди и страсна романса одужила се на неколико година. Када је схватила да је трудна мислила је да је то крај њене каријере, за Николу није хтела да се уда, мада је он дуго убеђивао да се пресели у Енглеску код њега и да се венчају. Јована није знала шта да јој каже. Најтеже им је било да саопште родитељима, иако су већ дуго биле самостале имале су страх како да им то саопште.

Делиле су оне све страхове. Умало у једном тренутку слабости што се није спаковала и одлетела за Енглеску, чак је и Николи јавила да је очекује. Али још три дана снимања и немогућности да напусти посао преиначили су њену одлуку. Постала је малаксала и безвољна, Јована је почела да се боји за њу. Није навикла да је гледа такву, јер Ивана је била вечити оптимиста, на чему јој је много пута завидела. Да ли то сада друго стање утиче на њену промену у осећањима или нешто друго, питала се. Било јој је жао да гледа своју другарицу загладану у једну тачку сатима. Покушавала је да јој помогне на разне начине.

Донела је исхитрену одлуку и одлетела је за Лондон ненајављена. Данима је била апатична и безвољна. Своје стање приписивала је другом стању. Јако уморна, са малим боловима у стомаку слетела је у Лондон. Размишљала је да ли да позове Николу. Идући према говорници одустала је, кључ од стана имала је код себе. Задњи пут када је био код ње у Њујорку дао јој га је уз речи: – Дођи, молим те, кључ од стана ти остављам. Предомисли се! Том детету смо потребни обоје.

Када је већ толики пут превалила без најаве, изненадиће га. Купила је шампањац на аеродрому, нашла такси, дала адресу и почела да размишља да ако није у стану обуче фини чипкани веш испод кога се већ назире стомачић. Сачекаће га у кревету са шампањцем. Ако није у стану, ма видеће, понашаће се према датој ситуацији.

Хтела је да позвони, али јој нешто није дало, ставила је кључ у браву и тихо отворила врата. Ходник и дневна соба били су у полутами пригушеног светла док се просторијом ширила лагана музика. Изненађење није

било само за њу. По дневној соби били су разбацани делови мушке и женске одеће. Отворена врата њене будуће спаваће собе одавала су да у њој горе свеће. Тихи уздаси задовољства допирали су кроз отворена врата. Као хипнотисана дошла је до кревета из ког је мрдала гуза будућег мужа. Мора да су јој руке малаксале јер јој је флаша шампањца уз тресак испала на под.

Неколико тренутка су скамењено гледали једни у друге. Ивана се на пети окренула и изашла из стана, док је Никола го трчао за њом дозивајући је. На вратима се окренула, бацила кључ директно у руке и рекла: – Хвала што си ми олакшао муке.

Три дана је преседела у неком лондонском хотелу. Први дан није устајала из кревета. Суморно време тек сутрадан је натерало да се исплаче. Трећи дан је узела своју торбицу са личним стварима и отпутовала у Париз. Нашла је у Паризу своју остарелу Анку, која и даље шије иако је у пензији. Шетала је са њом, исплакала јој се на рамену, добила неколико лепих савета, видела је неког њој јако драгог и одлучила да се врати у Њујорк. То је био њен задњи сусрет са Анком шнајдерком како су је у њиховом крају звали. Недуго после, у једном разговору мајка јој је рекла да је умрла и да јој је била на сахрани. Вест је растужила, али се на њеном лицу појави осмех јер јој је била у посети и сита се нагрлила и испричала са њом, како је и Анка сама знала да каже. На аеродрому се захвалила Ивани што је се сетила и што је она стара неискварена, а не уображена госпођица. Мислећи на њу још увек је осећала топлоту пољупца који јој је спустила на растанку.

Када је Владанки саопштила да је трудна, да хоће да роди а да неће да се уда, рекла јој је да се спакује и дође

кући. Помоћи ћемо ти у свему немој да бринеш. Ивана је плакала, гушила се у својим сузама, није очекивала такве речи подршке од своје мајке. Како је она велика жена мислила је у тим тренуцима о својој мајци, увек је све у животу прихватала као благослов. Тешила је речима: – Ниси ти ни прва ни последња. Ако хоћеш ти роди бебу, помоћи ћу ти колико могу.

– А шта ће Јовица да каже на све то? – бојажљиво упита мајку.

– Ма, пусти ти њега. Шта има он да каже, ако се нешто и буни средићу ја њега док ти пристигнеш – мајка је била спремна на све. Није јој било свеједно, али она има само њу. Најважнија јој је њена срећа. Све дође на своје. Ако њена кћер хоће да роди бебу, подржаће је и помоћи јој. Не би јој свеједно кад помисли на оне душебрижне зле језике који већ годинама воде рачуна о томе шта се у њеној кући ради. Али нека, нека њена Ивана роди, можда ће се скрасити код куће. Никада није хтела да је моли или утиче на њу у животу. Сама је она бирала свој пут, па тако треба дозволити и свом детету. Њени родитељи су се противили да се она уда за Јовицу, али после дест и више година мајка јој је рекла: – Нисам волела када си се удала за Јовицу, па још и у село отишла, али сада када те видим тако срећну и задовољну видим да нисам била у праву. Љутила сам се на тебе без разлога. Нисам ти веровала да стварно толико волиш твог Јовицу.

Благи осмех разлије се по Владанкином лицу сваки пут када се сети шта јој је мајка признала после много година. Љубав је била јача од туђих уверавања да она неће са њим да буде срећна. Није ни она сама тада била сигурна шта је чека, знала је само шта према Јовици

осећа, мислила је нека траје колико хоће, живећемо заједно док нам буде лепо. Међутим, иако увек није било лако, успели су да се изборе, колико је то у тадашњим условима и нестабилној земљи било могуће. Живот и свакодневне обавезе узели су их под своје, понекад је имала утисак да обавља послове као робот, али зато кад се врати кући и сачека је загрљај вољеног бића и неко ко зна да је слуша, све јој буде лакше. Око ње је владао мали хаос, људи су се свађали, разводили, тукли и вређали једни друге. Дошла је до закључка да је то зато што не желе или немају времена да разговарају једни са другима, или не желе да слушају свог саговорника, или их није брига шта њихово до јуче вољено биће осећа. Људи постају хладни и уместо да се окрећу једни другима окрећу се сами себи и себично само својим потребама, не водећи рачуна да ли неке наносе бол.

Ни њој самој није увек било све потаман, руже нису цветале сваког дана. Било је дана када је из разних разлога била љута или повређена, мислила је да је не схвата Јовица онако како би она то хтела. Онда је схватила да он не може да јој чита мисли, да она мора да му каже многе ствари, да разговара са њим, да се договара, па ће јој бити лакше. Плакала је много пута, болела је глава после плакања, увек је морала таблетама да смирује болове у глави. Али, није се трудила да остане без проблема тако што ће вољено биће удаљити од себе, већ тако што ће решавати проблеме заједно са њим делећи послове. Имала је и своју дивну девојчицу којој је био потребан отац за кога је била јако везана. Имала је све страхове које имају обичне жене, притиснуте проблемима свакодневице. Није желела да њен живот има мисију у којој ће да лута од човека до

човека. Решила је да док год у њој постоји љубав да се бори за њу, решења ће доћи сама од себе јер она жели да их нађе. Човек увек нађе оно што тражи или добије то што жели, ако жели на прави начин, искрено и од срца, чистог срца.

Зашто би она сада сама кажњавала своје дете и удаљавала је од себе зато што хоће да роди дете а неће да се уда. Већ је сама свој човек. Нека њена одлука буде коначна. Она је ту да јој као мајка помогне, онолико колико је воли, а то нема границе и не може да се мери. Њена љубав је безусловна. Она воли своје дете, поштује њене одлуке али ће последице својих одлука Ивана сама сносити, знала је она то. Знала је колико јој је дете одговорно. Није она ову одлуку донела преко ноћи. Сигурно јој је много тешко, мислила је у себи: – Зар још и ја да јој стајем на муку?

Угуши у себи уздах који јој се нагомилавао у грудима да Ивана не чује. Морала је прво она сама као мајка да буде храбра.

– Мама, мислим да нећу доћи. Не желим. Ако ви хоћете, ја ћу се потрудити да вам набавим папире и да допугујете код мене – предлагала је.

– О, мила моја девојчице, волела бих.

– Молим те, мама, разговарај са татом, а сада ми молим те дај и њега. Хоћу да од мене чује да ће постати деда – срце јој је ударало у ритму дам-дам бубњева, било јој је тешко јер мисли да их је разочарала, није им она испунила жеље, оставила их је и отишла, а сада ће и родити дете а неће се удати, факултет није завршила, јесте да је зарадила пуно пара, али мисли да сада док прави паузу због бебе завршиће факултет. Јована је већ завршила факултет, али због Иване није нашла

стални посао, селила се са њом свуда по свету и радила често безвезне ствари само да би биле заједно. Ивана је покушавала да прича са њом, да је отера од себе, да је пусти да се негде скраси али не, Јованина упорност је била запањујућа. Никола је једном приликом окривио Јовану, јер је мислио да она утиче на Ивану да се не уда. Али насупрот његовом мишљењу, Јована је у почетку инсистирала да се уда и оде у Енглеску. Обећавала је да ће се и она преселити тамо и наћи посао и стан у близини њеног. Ивана је знала шта жели, а још више је знала да за Николу не жели да се уда. Није да га није волела, али недостајало јој је нешто што није ни сама знала да дефинише. Често је плакала и питала саму себе зашто је таква али против себе није могла, а касније није ни хтела. Осећала је да га не воли довољно, између њих је владао неки хаотични однос пун страсти.

Никада са њим није имала неку посебну тему за разговор, све се завршавало и почињало у кревету. Све је добро функционисало само док су водили љубав и љубили. Разговори би се завршавали неким ситним свађама, неразумевањем и покушајем да Никола наметне своју вољу. Све то је код Иване изазивало бес и нерасположење. Осим тога што су били јако леп пар и што ће сада имати заједничко дете, остале ствари и ставови у животу им се нису никако поклапали.

– Шта ти у ствари желиш? Како ти замишљаш даљи живот? Никола је то понављао већ више пута, али одговор није стизао никако. У себи је знао да је сигурно повредио оног дана када му је рекла да очекује бебу а он њој да не роди јер још нису спремни. Никада му то гласно није рекла, никада није јасно дефинисала зашто не жели да се уда, већ само једноставно: – Тако мора да буде, сам си крив за неке ствари.

Мрзела је себе у неким тренуцима ситничарења, али другачије није могла.

Даљина између њих учинила је своје, још је све било свеже али је почињало да умире полако.

Време је увек, на крају крајева најбољи показатељ зашто је нешто добро а зашто лоше. Иако су сви сумњали у њену одлуку и покушавали, неко директно а неко индиректно да је наговоре на неке одлуке, увидели су да је боље што је тако поступила, јер би патила још више да није. Ношена својим инстинктом, увек је доносила добре одлуке.

У томе је највећу подршку имала од Јована. Дуга писма која су често стизала на њену адресу помагала су јој да остане доследна својим осећањима. Ретко се сретала са Јованом, али је уживала да проводи време са њим и разговара. Пошто је даљина била велика а чести сусрети немогући, телефонски разговори скупи, писали су једно другом сваког дана. Ивана је знала да му пише и у неколико наврата у току дана, да сакупља писма од по неколико дана па да му их шаље. Његова писма су умирујуће деловала на њу. Јована би често говорила: – Да га не знам, била бих љубоморна на њега.

Пријатељство између њих било је нешто посебно, нешто што би свако пожелео да има. Била је сувише млада да би то ценила на прави начин, али је она у себи поседовала невероватан инстинкт за људе око себе, неговала је то, не размишљајући пуно. Препуштала се оном што носи дан и ноћ. То узвишено осећање које Ивана осећа када га види, добро зна да не може да се пореди ни са чим материјалним. Његова писма у њој изазивају душевни мир, по сто пута се питала до сада како му то полази за руком, како неко ко је тако

далеко увек може да зна шта то треба да јој каже, како увек добије од њега баш оно што јој треба. Много пута је пожелела да може да га воли не као пријатеља, већ некога кога може да има за животног сапутника, некога са ким може да дели вечери и јутра, некога ко ће да је разуме као жену. Јесте истина да су његови загрљаји будили посебну врсту екстазе, када се виде. Не може то речима да се опише, то је нека врста посебне језе која се увуче у кожу и пре него што ће га срести јер зна колико јој пријају његови загрљаји. Волела би да заједно са њим оде на обалу Мораве и да се увуче испод његове јакне, велике и да осећа топлину његовог тела. Она је имала завидних сто осамдесет и седам сантиметара али је он за главу био виши од ње. Имала је утисак да живи за те сусрете. Дуго су јој биле у мислима његове речи, помагале су јој да издржи тешке дане. Богу је била захвална на њему и Јовани. Поред њих двоје увек је била некако почаствована са Божје стране.

Бојала се да му приђе као жена, плашила су је осећања која је он будио у њој. О свему је отворено причала са њим, осим о својим осећањима према њему. Није је било стид иако је црквено лице да му прича о својим сексуалним доживљајима. О свему му је причала, осим о оном што је везивало за њега. Можда зато што ни сама није знала шта осећа, мислила је да јој је само пријатељ, да он не гаји према њој исту врсту осећања. Она је у својој глави умислила да ако је он ђакон, не треба да има љубавне излете, да осећања љубави њему треба да буду страна јер се он окренуо Богу. Јован је био јако допадљив и леп али она га је упорно хтела само за пријатеља, упорно је одбијала да слуша срце, није ни његово ослушкивала, бојећи се да ће га у другом случају

изгубити или удаљати од себе а то никако није желела. Било јој је важно да јој је он ту при руци, исто као и Јована и да може да ужива у његовом друштву, макар је то коштало оног земаљског што он буди у њој. Тако га је она доживљавала. Њихови погледи и тела су хтели другачије, али они су слушали само разум. Бежали су од истине и жеља.

Један једини пут када су се пољубили, на обали Мораве, погрешно су протумачили, он њено дрхтање, а она његову руку после пољупца спуштenu на њена уста. Бебу су оставили у Плани код Владанке а они су кренули на обалу Мораве и до Ливадице да се прошетају и испричају. До Ливадице су брбљали о свакаквим глупостима, причали новости једно другоме и то шта им се дешавало у међувремену. Када су изашли из аута, нису ушли у кућу. Прећутно су се ухватили за руке и кренули познатом стазом из Иваниног детињства према изласку из села. Јесен је увелико узела данак лету. Пожутело лишће је шушкало под ногама делујући умирујуће. Пут су провели у тишини не проговоривши ни реч. Није им било непријатно, обоје су се борили са жудњом. Нико није смео ништа на глас да каже. Знао је да јој је беба мала, да је дубоко разочарана мушкарцем који је отац њеног детета, није хтео још и он да јој стаје на муку. Бојао се погрешне процене, бојао се сопствених осећања а још више њене реакције. Ивана је била у неком благом шоку од додира који је изазвала његова рука. Не, не сме она ништа да му каже, неће моћи да поднесе да га изгуби. Мислила је да више неће годинама моћи да нешто осети према неком мушкарцу, а она после само неколико месеци, дрхти. И то још са ђаконом.

– Девојко, обуздај се! Покажи мало поштовања ако не према себи онада према другима – помисли у себи.

Дрхтање њене руке протумачио је као да јој је хладно, док се у исто време бојао да и он сам не почне да дрхти, повукао је према себи и загрлио. Није смела да га погледа, гледала је само испред себе док су јој очи сијале пунећи се сузама. Набујала река је хучала, носећи муљ, лишће и покоју грану. Мутна вода тромо је ударала у обалу реке уз гласан пљусак. Тежак уздах потресе цело Иванино тело.

Била је свесна да су обоје кренули овде да би им се десило нешто. Предосећала је то. Није могла ништа да каже, није знала шта треба рећи. Имала је само осећај. Седели су на старом пању једно уз друго. Јован јој чврсто стисну раме и привуче је ка себи. Није је заболело, осетила је да лебди и да губи тло под ногама. Гледали су се дуго у очи. Бојала се да трепне мислећи како ће га изгубити у том једном трептају. Окренула се цела према њему држећи му једну руку на грудима а другу на леђима. Његово срце је снажно тукло што се видело и на његовим чеоним дамарима. Његова рука са рамена преселила се на њен врат. Мазио јој је врат и потиљак најнежнијим покретима које је икада осетила. Препустила се тренутку уживајући. Био је то дуг поглед, чекао је да му погледом каже да не жели да буде у његовом наручју. Полако је спустио главу према њој, дрхтаво дотичући њене усне које су га чекале. Колико дуго су тако стајали не знају. Ивана је дрхтала од силине својих осећања питајући се у себи шта јој је, где је сада загазила и докле ће ово да је одведе. Ништа није причала, само је дрхтала и гледала у њега својим великим очима.

Јован прво није могао да одвоји поглед од њеног, мало се одмакао од ње и спустио своју руку нежно на

њена уста осећајући њен врели дах како му пали руку. Затворио је очи и привукао је на своје груди, љушкајући је нежно као бебу.

– Шта сам ти то урадио?

Чекала је на њега, чекала је његов први корак, у овом случају није могла да буде вођа, није знала шта даље, није знала шта рећи. Лагано је пустио из загрљаја, ухватио је за руку и повео назад. Вратили су се у Плану без речи. На растанку су се дуго гледали. Схватила је коначно да га воли много више него као пријатеља, знала је исто тако да је и њему самом јасно исто то. Назвао је само сутрадан да пита како је? Чекао је на аеродрому када је кретала у Америку. Бебу је пољубио у чело, прекрстио и дао благослов. Са Јованом се такође поздравио и разменио пар речи. Јовани није промакло њихово понашање. Није морала ништа да пита, било јој је јасније него њима самима шта се дешава. Њих двоје и даље нису разговарали, гледали су се дуго и чврсто загрлили на растанку.

Ако се Ивана и двоумила да ли да се врати, сада је дефинитивно донела одлуку. Вратиће се. Јован је исто то знао. Знао је да иде на неко време да заврши своје послове и да се враћа.

Није волела кафиће и монденска места, тамо се није осећала пријатно, имала је утисак да сви буље у њу, окрећу се преко рамена да би уживо видели особу из њиховог места коју чешће гледају са насловних страна. Појављивала се тамо где мора, највише је мрзела када је уцењују да се појави негде где други желе. Није волела да буде зависна, али уговора је морала да се придржава.

Била је свесна да је ова епизода пролазна, да кратко траје и да не сме да дозволи да је слава понесе. Сметали су јој блицеви и фотографи који искачу са свих страна покушавајући да је изненаде и фотографишу шкакљиве фотографије за жуту штампу. Понекад би дуго плакала над неком новином и текстом који нема везе са истином, али за њу су се новинари једноставно лепили као муве на лепак, звали су је непрестано, говорили су јој да је харизматична и загонетна, да се новине ужасно добро продају када је она у њима.

Повратак кући увек је био резервисан само за драге особе, оне које јој највише недостају, оне које воли и пати за њима, оне који ће је усрећити, све остало је желела да избегне.

Најтежи дан је био када је из болнице са бебом дошла у мали стан који је делила са Јованом. Купиле су унапред мноштво ствари које им не требају, а само зато што су им се свиделе. Беба се родила две недеље раније од предвиђеног термина. Упозорили су је на такву могућност, да порођај може да се деси и раније од предвиђеног термина, али колико год да су биле спремне, и колико год да су то очекивале биле су неспремне.

Ивана је два дана раније завршила каталог са трудничким панталонама и хаљинама за аустралијску кућу моде. Понуда је била примамљива и за једне и за друге. Како се добро осећала, пријало јој је да ради. Уживала је док је радила, те задње рекламе биле су јој најдраже до сада, радила их је са још неколико трудница без велике тензије уз добру музику. На располагању је

имала воће, сокове, сендвиче и превоз до куће. Није јој одговарало да седи сама у стану и чека дан када ће да се породи. А и Никола је често звао, узнемиравали су је његови позиви, поготову што је постао осоран према њој када није хтела да се пресели за Енглеску. Задњу рекламу снимала је за банку јер им је требала трудница, увече се касно вратила и ујутру је требало да оде да сними још неке ситне детаље али како је села у кревет осетила је да да јој је водењак пукао и да јој плодова вода цури.

Јована је таман била на вратима да крене на посао када је Ивана позвала да се врати. Паника је ухватила Јовану која је отрчала у купатило да повраћа. Страх у њеним очима за другарицу био је велики. Ивана је кренула за њом, престајући да мисли на себе, али је болови вратише у стварност. Јована се прибрала, помогла другарици да се обуче, зграбила торбу са стварима коју су спаковале заједно још пре месец дана и отишле у болницу. Јована је знала да је порођај болан али није могла да претпостави како то изгледа, једног тренутка се уплашила за своју другарицу да је почела да мрзи бебу која долази а још више Николу, јер он је био главни кривац за садашњу ситуацију.

Много им је било тешко у почетку, две младе девојке и једна беба. Али како је време пролазило, схватале су како неизмерно воле то мало недужно биће које има осмех анђела. Први дан у стану са бебом никада неће заборавити. Тада се Ивана сетила свих оних речи коко су је поједини саветовали, једни би причали: – Млада си, не мораш још да родиш бебу, отараси је се сада, каријера ти је важнија, имаш прилике какве неко нема годинама у животу.

Други су причали: – Како хоћеш, али само да знаш упропастићеш свој живот.

Ређали су се разни коментари, и њој самој у почетку свашта је падало на памет, бојала се и она сама јако али нешто јој није дало да науди том малом бићу које расте у њој. Ломила се дуго, али када су јој родитељи рекли да је подржавају и писмо охрабрења од Јована када је стигло све се променило, дало јој још више воље и жеље да то мало биће угледа свет. Јованова писма и позиви су били нешто посебно за њу. Имала је око себе пуно људи, радила је разне послове на свим континентима, пуно је путовала али је често била усамљена. Никако није успевала да створи неки ближи однос са неким људима, ма колико се трудила све је остајало на пословној сарадњи. За неке је и боље што је остало тако. Људи и околина а нарочито пословни сарадници видели су у њој великог професионалца. Познати модни креатор коме је дуго година била муза волео је да је има уз себе али није био себичан, пуштао је великодушно да има свој живот иако је пуно плаћао за њено присуство у свом животу. Волео је да је слуша, да гледа њене покрете док му кува кафу на његовој јаhti. Како јој је успевало да својим осмехом и неком енергијом која зрачи из ње потчини свет око себе није знала ни она сама. Била је магнет који све привлачи, али на њој је била могућност да бира, она је била та која је прихватала или одбијала.

Модерна бајка се настављала, где год би кренула или се окренула живот јој се претварао у роман. Ништа посебно од живота није желела али снови су јој се претварали у јаву, чак и када се бојала њих.

Смех Иванин је великом модном магнату будио несагледиву инспирацију. Једна ревија се осмех и звала.

Страх када је први пут сама крочила на велику јахту у Кану био је велики. Менаџер јој је донео позивницу и готово наредио да иде, стављајући је пред свршен чин, а она је то највише мрзела.

– Па шта ако ми посао зависи од њега, он ми плаћа а ја радим. Не желим ја да делим кревет или да га забављам када се то њему прохте – љутито је Ивана говорила и критиковала свог менаџера, бацајући по соби каталоге са разних ревија који су јој се нашли при руци.

– Знам ја твоје ставове али направи један изузетак, неко би на коленима отишао код њега а ти нећеш ни са позивницом – снисходљиво је молио менаџер.

– Али ја коректно радим свој посао а имала сам и друге планове за ово вече, може ли одлазак да се помери – покушавала је да избегне непожељну ситуацију.

– Не, не може ништа да се мења, то је само разговор и лагана вечера, ионако причају да више воли дечаке од девојчица – покуша да ублажи незгодну ситуацију.

– Перверзњак један матори – процеди Ивана кроз зубе и климну главом у знак одобравања.

Менаџеру би лакше и оде задовољан да организује даље посао. Вртео је главом одлазећи. На тренутак му је било жао девојке јер се видело да је она из неке друге приче залутало јагње међу вукове. Али он је морао да испуњава своје задатке. И док су га друге девојке јуриле и молиле да им организује овакве сусрете, једна мршавица из тамо неке Србије која ратује не жели сусрет са модном иконом света, већ треба да је убеђује. Већ је био навикао на свакакве ситуације, али ово је било нешто ново. И поврх свега у себи ода признање девојци, чак и поче да му се свиђа више него што је мислио да хоће. Одрадио

је посао и сада није знао да ли да се баци на следећи или да оде на вечеру. Килажа му је била прекомерна, одавно одела није куповао по продавницама, већ је морао да шије по наруџбини. Стресни послови који је углавном обављао по ресторанима оставили су трага на њему. Сам је себи личио на дебелу свињу када се погледа у огледалу. Помисли да Ивана личи на миша у односу на њега, док га је пратила до врата. Обично манекенке не би ни погледале у њега док би одлазио, а ова га је пратила до врата. Погледа је захвално док је одлазио.

Већ је доста била преплашена разним застрашујућим причама о изопачености познатог света који има много пара па забаву и разоноду тражи у болу других. Колена су јој клецала још када је возач дошао по њу. Излазећи из климатизованог хотела у топло вече завртело јој се у глави, а још више када је видела возача како јој отвара врата. Тада је помислила на свежину топлих вечери поред Мораве. На јахту је крочила не скривајући страх од предстојећег, мислила је да је овде позвана да неком старцу пружи ужитак за који ће касније да јој обећају неку нову ревију а и неки скуп поклон уз то. Бели BMW скоро је клизио закрченим улицама монденског летовалишта које се у доба Феста претвара у лудницу. Возачу је била захвална у себи зато што не жури. Возач јој је отворио врата аута и одвео до малог моторног чамца који ће је превести даље до усидрене јахте.

Другарица из собе јој је рекла благо теби, она се из петних жила трудила да добије такав позив али јој никако за руком није полазило. Неколико суза које је оставила у купатилу док се туширала дале су њеним очима замагљени нестварни сјај који је модног магната

оставио без даха. Да себично није то вече хтео да ужива у неисквареној лепоти, позвао би фотографа и направио серију слика које под његовим надзором и врхунским фотографом не би имале малу цену.

Чекао је на палуби са кристалном чашом у руци која је пресијавала на залазећем сунцу. Његову проседу и ретку косу носио је лагани морски ветрић откривајући преплануло лице. Све је деловало нестварно. Мирис мора, велика бела јахта, богат, познат и моћан човек чека прелепу девојку.

– Како су ми сместили – помисли Ивана. Није била склона да верује у бајке, па јој је све деловало сувише лепо да би било истинито. Њој самој деловало је као изрежирана представа.

– Ах, тако то изгледа – мисли наставише да се роје у њеној глави, док лагана језа прође њеном кичмом.

Кренуо је према бару нудећи је пићем. Дошла је иза њега и преко његовог рамена погледала бар и замолила за обичну воду. Био је у облаку свог скупоценог парфема, а она је заборавила од треме да стави било који.

– То немам у бару, позваћу да донесу из кухиње.

– Не, немојте сама ћу.

– Зашто?

Није одговорила, само је кренула ка унутрашњости брода. Застала је од изненађења када је ушла у дневну собу која је била већа него њена у стану.

– Споља јахта не изгледа толико велика – говорила је то некако више за себе.

– Кухиња је право или лево.

– Право, лево је спаваћа соба.

Благо руменило обли Иванине образе, што старијем искусном мушкарцу није промакло јер му

се ретко дешавало у свету у коме он живи да види да неко поцрвени. Загонетан осмех преплави његово лице. Кад би само знао да се пре непуну годину једна жена која је заслужна што је девојка одабрана, исто тако осећала било би му драго. Када је открила на какво благо је наишла, колико људскости, па затим и таленат и лепота несвакидашњости спава у овом бићу, било би јој драго. Али би се вероватно и растужила зато што није имала среће да својим талентом изађе на светску сцену. Довољна јој је награда што њени модели постижу светски успех.

Ушавши у кухињу, видела је конобара који послује око тањира и аранжира морске плодове и салате. Погледао их је зачуђено јер није навикао да девојке овде залазе, углавном су све прво завршавале у спаваћој соби. Рекла му је добро вече, отворила фрижидер, узела воду и чашу са судопере, не дајући конобару времена да он то уради уместо ње.

– Сада ми недостаје само једна кашичица ливадског меда.

– Наћи ћемо и то за следећи пут.

– Било би много да тражим тако нешто, а вероватно ћете то заборавити до следећег пута – одговори девојка и уплаши се да није безобразно са њене стране. Шта може, не може против себе, навикла је да буде искрена. Пуно пута је плаћала своју искреност у животу.

Није могао да се суздржи, морао је да почне да се смеје.

Збуњено га је погледала. Каква ли ће сада реакција уследити.

– Баш сам глупача – рече себи у браду уз кисео осмех: – Требало је да кажем, хвала лепо господине.

Ваздух доби неки чудан набој као да ће невреме, конобар је збуњено гледао по просторији. Неприметним покретом главе матори власник јахте нареди му да напусти просторију. Ивана се направи као да то није видела, приђе столу и недовршеном послу и поче да сервира укусне ђаконије у тањире. Још већа зачуђеност преплави модног креатора који није навикао на такве жене у свом друштву. Лепе девојке су обично биле украс, мало су причале тражиле би погледом где су огледала да би се огледале и саме себи потврђивале да ли су довољно лепе.

– Хм, шта мислиш није лоше овако – упита га Ивана завршавајући аранжирање.

Заинтересовано је пратио Иванине спретне руке. Кретала се по кухињи као да је ту рођена. Из првог је пронашла где су стајали одложени тањире, чаше, виљушке заразно се смејући. Разговор између њих је текао спонтано, после дужег времена није му било досадно у нечијем друштву и ова девојка се није трудила по нечијим препорукама да буде весела и да прича оно што он воли, већ се видело да је свестрана, непосредна и природна без лажне скромности у исто време, што поседује мали број људи, бар у његовом окружењу. Једног тренутка му је заличила на Црвенкапу која носи баки ручак, а он на вука, и постиде се таквих мисли.

– Немогуће шта ово дете буди у мени – помисли и уплаши се да није то рекао на глас.

– Могу ли да скувам кафу са млеком, хоћете ли и ви?

– Ти ћеш да куваш кафу – запањено је упита.

– Аха, ја кувам јако лепу кафу.

Ниједном те вечери није споменула ревију коју су одрадили, није прокоментарисала другарицу, посао или

нешто што она жели. Разговор је текао неусиљено за двоје незнанаца са великом разликом у годинама која је била занемарљива јер је лако нашла тему за разговор јер су их интересовале сличне ствари и музика. Свидела му се девојка јер није била празноглава, по први пут после толико лепих лица око себе он има и девојку испред себе која није само опседнута модом, својом линијом и личним задовољством већ свој живот чува само за себе и себи драге, не размеће се оним што није, да слуша са пажњом и учествује у разговору ватрено као политичар. Једноставно речено, био је затечен девојком испред себе а имао је сасвим другачије замисли када је довео на јахту. Уместо да се диви њему и јахти, сервирала му је укусно предјело које је постављала као да је она домаћица а не он, разне замерке и пропусте по њеном мишљењу. Није му све пријало, мало је почео да се љути у себи, али једног момента одлучи да је пажљиво саслуша и доби јасну слику нечега што га је мучило данима. Упућивао јој је задивљене погледе, које Ивана није примећивала занета разговором и постављањем стола.

Пришао јој је нагло, она се трже када јој он узне руку и принесе својим уснама да је пољуби уз дубоки наклон. Јако се зачудила његовом гесту и осети се као дама.

– Млада госпођице, ви сте право благо – уз дубоки наклон рече.

Поново је поцрвенела и замишљено упрла поглед у светла града. Поглед јој се замути и засја на трен као кристал у оку. Била је то једна суза којој није дозволила да капне и да је изда. Матором лисцу није ништа промакло, али се правио центлмен. Није тада ни покушао да сазна шта је то мучи, знао је да је мора имати за пријатеља и уз себе јер су такви људи ретки на планети. Радио је он

са свакаквим олошем, једно време им је и он сам био другар, па је зато знао да разликује оно што овај мали анђеоло поседује знао је да је нешто посебно што треба неговати. Није да за тренутак није посумњао, постоје разне препредене лисице на овом свету на све спремне. Али поглед, положај руку док је причала, начин на који је гледала, све је то одавало. Неке ствари не могу да се сакрију. А неке се инстинктивно осете, не може се претварати целог живота.

– Кад тад истина изађе на видело – што би рекла баба Ленка.

Када јој је касније причао о тим својим првим размишљањима и утисцима на броду о њој, помислила је управо на ове речи своје баке. Памти тај тренутак када је он у њој на посебан приступ пробудио нешто узвишено, а она размишља о баба Ленки сељанки са четири разреда основне школе и дубини својих осећања према свом пореклу, својим коренима. Није могла да се не насмеје противречности која јој се јавила у неком облику потиснутих осећања која не сме да заборави, ко је, шта је и одакле. Могу њене ноге тренутно да важе за најлепше у том тренутку на светској писти али неће она дозволити себи да заборави да су газиле моравско блато.

Шминке на њеном лицу скоро да није ни било, била је мало љута што је морала да дође, па из револта није ни хтела да се шминка. Била је спремна да буде обична, била је спремна да му се не свиди, макар је то коштало даље каријере. Хтела је да више не буде позивана на такве коктеле.

– Како ли је она залутала у ове воде – често се питао.

Наклоност је рођена, изазвана само Божјом вољом. У тренуцима када јој је било најтеже, звао је да је пита како је и нудио различита решења водећи рачуна да је не повреди. Ту ноћ дуго је памтио, дуже од Иване, јер њему су се догодиле неверовтне ствари спознаје људскости и искрености у једном младом бићу. Могао је да је опише једном речју а то је неисквареност. Чудна врста љубави догодила се између њих те ноћи. Многи нису веровали да су они постали само пријатељи, изгледало им је невероватно да између њих, а нарочито са њене стране не постоји неки већи интерес. Никада до сада у животу није тражила ништа од њега. Вероватно је био дуго година притиснут квазипријатељствима, научио је да никоме не верује, да све прима са резервом. Знао је да му најближе окружење није пријатељски настројено, да су око њега само зато што имају користи. Није марио све док су добро обављали послове. Ивана му је дошла као велико освежење, нешто ново и инспирација.

Месец је те ноћи правио чудну слику својим одсјајем у мору, свежи ноћни поветарац хладио је њене ужарене образе, косу лелујао у благом луку око њене главе и све то је давало изузетну слику, која извезбаном оку није могла да промакне. Дуги прсти су чврсто стискали металну ограду јахте. Око ње се ширио мирис беби сапуна, исти онај којим је мајка купала када је била беба. Није му ни то промакло, мирисала је на чисто и на бебу, без трунке парфема.

– Како је живот чудан – помисли у једном тренутку.

– Чиме ли ја заслужујем све већи луксуз који ме окружује – мисли су се надовезивале једна на другу.

– Да, али ово ништа није моје – нешто је трже из уљуљканих мисли.

– Немој мала себи ласкати – одмах би оповргла сама себе, не дозволивши себи да се уљуљка у нешто што није њено и да почне да се кити туђим перјем.

– Дајем златник за мисли једне девојке – започе конверзацију искварцовани модни моћник.

– Смем ли искрено да кажем – упита девојка и осети како јој ноге благо подрхтавају јер јој њена искреност много пута пресела или многи нису знали то да цене или препознају.

– Наравно, само ту солуцију и прихватам.

– Погрешићу – једва чујно изусти девојка.

Али није погрешила.

Беба је плакала непрекидно, она је невешто покушавала да јој да флашицу. Сломил се емоционално и дуго плакала у Јованином крилу. Заспале су и она и беба и скоро у исто време штектале у сну. Јована није смела да се помери, јер јој је Ивана спавала у крилу а беби која је заспала на кревету држала је руку на стомачићу, нежно га мазећи. И док је Мијат спавао сном праведника, Јована је плакала осећајући у исто време срећу и тугу због своје другарице коју неизмерно воли. Болела је њена туга, више него своја, проживљавала је са њом сваки њен уздах, мучила се заједно са њом док се порађала.

Када се пробуди, предложиће Ивани да се врате у Србију, прошли су ратови, све околне републике сада су државе за себе. Велике промене се дешавају у Србији. Зна она то. Прати шта се дешава. Она има неку малу уштеђевину а зна да Ивана има много већу, могле би да отворе неки мали бизнис и раде код куће, доста им

је више смуцања по белом свету. Хоће ли прихватити Ивана то? Тиха музика која је испуњавала просторију и умор око скорашњих догађаја уљуљка и њу у сан.

Болнички ходник је имао чудан мирис, непријатан за нос а и подсетио га је на његове тешке дане проведене у болници и болно схватање да више неће моћи да се бави спортом. Данијел је завртео главом као да жели физичким покретима да отера тешке и непријатне мисли. Дошао је до врата на крају ходника и дубоко удахнуо док се хватао за браву. Прелепо младо биће коме је својом непажњом нанео бол, тугу, поломљену ногу и кук дочека га са осмехом. – О, да ли сањам – помисли у себи. Он није могао сам себи никада у животу да опрости што је случајно повредио ногу, а она њега дочекује са осмехом.

– Какво си ти биће?

– Људско – рече Ивана радосна што види Данијела.

– Ти си много више од тога. Сада ми је још теже од када сам те боље упознао то што сам те повредио.

– Ко зна зашто је то добро што је тако.

– Хоћеш ли, молим те, да ме уштинеш да видим да не сањам – рече младић са осмехом и уздахом у исто време. Бринуо се јако гледајући у њено бледо лице. Видело се да трпи болове и да јој је тешко поготово што је раздвојена од сина о коме је бака преузела бригу поред Јоване.

– Како си данас, девојчице, имаш ли болове.

– Да, али није страшно, данас је лакше него јуче за нијансу. Мало сам прошетала уз помоћ штака.

Гледајући је у срцу му се сакупи пуно емоција, нешто га је збуњивало и није му било јасно шта се

догађа. Није личио на себе, у животу је био много више хладнији а мање осећајнији него што је сада. Полако поче да схвата да за Ивану нису везана само брига већ и нешто много више, што га уплаши а и обрадова у исто време. Девојка му се захваљивала за цвеће које јој је донео а он је био у сопственим мислима, занесено је гледајући са распуштеном дугачком косом и бледом бојом лица деловала је нестварно и нежно као памук. Мислио је да не сме да је додирне јер ће се поломити, али нагон да је осети био је јачи. Привукао је столицу, сео и нежно потажио њену руку. Погледала га је у очи док је дозвољавала да њена рука хладна и мека утоне у његову врелу и државу.

– Не, није истина да је волим, то не може да се деси за тако кратко време, на њу мислим непрестано само зато што сам је повредио – мисли су се сликовито ређале неповезане у његовој глави.

– Зашто си замишљен?

– Опет би се свело да ти причам оно од јуче или прекјуче... Опет се смејеш, шта је сад смешно.

– Ти си смешан, волим да те слушам како се мучиш док причаш српски, радиш то на тако необично немачки начин и ... – није ни довршила реченицу до краја, почели су да се смеју. Долазио је чим би му обавезе дозволиле и остајао дак га не би избацили напоље. Бојао се сусрета са њеним родитељима који су га хладно једва поздравили, и све је прошло лакше него што је очекивао. Јована га је напала и свашта му рекла те ноћи удеса док је Ивана морала на хитну операцију. Сав се тресао у шоку, најмање што је хтео је то да некога повреди и нанесе му зло. Поготово што је и сам имао искуство повреде због које је морао да одустане од спортске каријере.

– Ивана, морам нешто да ти предложим.
– Зашто тако званично, да не одлазиш сутра.
– Не, не одлазим али хоћу да знаш да ћу бринути о теби и сносити последице твог лечења.

– Аха.

– Али тек ћемо разговарати о томе. Хоћу и одштету да ти платим а и распитао сам се која је бања у Немачкој најбоља за такве повреде и желим да будеш мој гост.

– Немој да претерујеш, тек ћемо да видимо како ће се ствари одвијати, има за то још времена разговараћемо о томе, не бих журила.

Дани су се низали. Ивана се полако опорављала. Са нестрпљењем је чекао да му прође радни дан и да јој дође у посету. Знао је да јој касно поподне може доћи још само Јована и то по други пут. Пре подне и подне било је резервисано за родитеље, Мијата и неколицину пријатеља од којих се већ ограђивала јер су вести о њеној несрећи и здравственом стању увелико пуниле новине. Заседе и новинарске сачекуше постављали су и Данијелу, прво није знао шта га је то снашло и колико је позната особа коју је ударио аутом. Јована му је касније све објаснила и било им је драго што им поред несреће која их је задесила није он правио проблеме. Мода је било нешто што га није интересовало, па није одмах знао са ким има посла и где га је живот нанео.

Са нестрпљењем је ушао у болницу, Ивана би требала за неколико дана да је напусти, готово да се радовао сусрету са лепом женом, која због њега можда остане хрома. Али бориће се он свим силама заједно са најбољим стручњацима да се то не деси. Лагано је куцнуо и не сачекавши одговор уђе угледавши слику која га је оставила без даха. Налет љубоморе запара његово срце,

као да га цепа на двоје. Прелеп мушкарац таласасте косе седео је поред Иване а она му је наслонила главу на раме док је он држао чврсто у свом загрљају и баш у тренутку када је отворио врата љубио је у косу на врху темена.

Иванин израз лица је говорио да ужива. Лењо је подигла капке а затим и главу са рамена непознатог му мушкараца и осмехом га поздравила. Али се није извлачила из његовог загрљаја. Осећала је сигурност и лепоту Јовановог загрљаја и би јој мало криво што Данијел квари хармонију коју осећа док је у његовом загрљају.

Мужјаци инстинктивно осетише опасност један од другог и истог момента постадоше непријатељи, прећутно се борећи за превласт над женком. Не слутећи шта се у Јовану и Данијелу дешава, Ивана их упозна. Чврсто до бола стиснуше једно другом руку а најрадије би је поломили.

– Опрости ми, Боже – помисли у себи Јован који једва да је потискивао своја осећања која је годинама гајио према Ивани због које још није постао поп, јер се није оженио и није могао да има своју парохију. Чекао је своју љубав и молио се за њу, таман сада када се вратила и када је хтео да јој каже за своја осећања појаво се Данијел и у његовим очима је истог тренутка када га је видео знао да ће у њему имати супарника. Његова љубав је сувише јака да би одустао, не може он то, исувише је воли. Чекао је године да она то увиди сама али како је она у њему препознавала само пријатеља решио је да поразговара са њом и да јој јасније укаже на неке ствари, али сад опет не може, појавио се неко трећи.

– Какав ли је то Божији наум удаљити сваки пут Ивану када јој се приближим. Да ли да пустим да све

иде Божјом вољом или да нешто предузнем. – мисли су узнемирујуће текле кроз Јованову главу док је посматрао Ивану како се осмехује и прича са човеком који је повредио. Жаока љубоморе убоде га, заболе га како није мислио да је могуће. Био је свестан да је доста и сам утицао на њу током живота да буде таква каква јесте. У некој другој прилици би се радовао али сада му би криво јер прелеп осмех упути свом нехотимичном целату.

Одлучио је да оде, поче лагано да помера Ивану извлачећи своју руку испод њене главе која је комуницирала са њима не померајући се јер јој је јако пријала а и пуно значила Јованова близина. Она га ухвати за руку и благим стиском даде му до знања да не жели да он оде. Није било потребе да му било шта каже, одлично су се разумели погледима и додирима.

Данијел је то приметио али мушки инат му неће дати да се не бори за оно што жели. У том моменту Ивани зазвони мобилни телефон и када им она рече да се извињава и да мора да се јави јер је зове њен пријатељ и бивши послодавац модни магнат обоје поделише а да то нису знали неко чудно осећање као да су мање важни пред моћним именом познатог човека.

Из разговора су схватили да се љути на њу зашто је из штампе морао да сазна да је повређена и да јој ускоро долази у посету али да јој такође нуди помоћ за лечење. Ивана је причала са њим шаљивим тоном уверавајући га да је најтеже већ прошло али да су месеци опоравка тек пред њом. Чули су и обећање које му је дала да ће бити послушна и добра док он не стигне. Захвалила му се срдечно уз кикотав осмех шаљући му и једно цмок у слушалицу.

Када је завршила разговор, Ивана их обојицу погледа и рече: – Уопште се не радујем и јако ми је тешко што ми се ово десило али ме радује што сам схватила да ипак имам искрене пријатеље који ме воле.

– Ја сам мислио да ти то знаш. – упитним гласом рече Јован.

– Јесте, у праву си, знам. Одговори Ивана гледајући га у очи, погледом захвалности.

– Није требало ово да кажем, нисам те увредила.

– Само мало – одговори Јован и шеретски се насмеја. Ивани се учини необично леп у том тренутку и пожелe да не оде, хтела бих још да га гледа и ужива у његовом друштву. Црна таласаста коса прошарана по неком седом давали му је шарм зрелог мужевног мушкарца, очи су му биле по први пут од како га зна снене и одсутне, да су били сами питала би га шта га мучи али ситуација није дозвољавала. Јован је хтео да се повуче али одустаде од те идеје. Неће више ићи линијом мањег отпора, он жели Ивану да има крај себе до краја живота. Жели да је ожени и прижи јој дом, мир и сигурност. Намеравао је да ускоро тражи благослов од епископа. Знао је да га неће лако добити јер Ивана није испуњавала услове за попадију. Надао се успеху и да неће морати да бира између Иване и наставка свог животног опредељења. Данијел ће морати да потражи неку другу жену коју ће да воли. Дружење је протекло мирно и пријатно. Мушкарци су давали све од себе. Прећутно непријатељство се за сада заснивало на оштрим погледима, које је девојка приметила али није веровала да могу нешто да значе. Данијела је тек упознала, иако је његовом кривицом он њих две ударио, није могла да не каже ни да оне нису криве. Тог дана била

је јако разочарана, јер Никола уместо да јој на берзи помогне, он јој је одмогао рекавши: – Немој радити оно што не знаш, није то за тебе. Само да знаш да је боље што си изгубила, само би се мучила, надокнадићу ти ја то.

Била је јако љута, на првом месту на себе, како је само била глупа да тражи савет од њега носећи се мишљу да ће јој помоћи, ако не због ње онда због заједничког детета. Није она хтела да седи, хтела је да ради. Одмах јој је први разговор са Николом у вези са послом изгледао сумњиво, али је мислила да јој се само тако чини. Њени инстинкти никада је до сада нису преварили. Није она хтела Николу за непријатеља али је он био осветољубив, стално је у његовом присуству имала утисак да хоће некако да јој науди и нешто јој смести, али ту је био Мијат који је волео оца и радовао се како је старији све више сусрету са њим. Јако тешко је подносила док је гледала како син грли оца и плаче за њим док одлази. Претпоставља да ће то бити све теже и теже како Мијат расте или ће можда бити и лакше јер ће Мијату неке ствари бити јасније када процени оца зашто је то тако како јесте. Али оно што је сигурно знала било је то да никада свом детету неће рећи ништа против оца или покушати да спречи сусрете између њих.

Ухвати себе како између њих двоје, који су почели да воде јако штуру конверзацију, размишља о Николи и Мијату и њиховом односу. Мијат је растао у јако радозналост дечака. Његова питања понекад нису имала крај. Када Јована и Ивана више нису могле да одговарају или застану да размисле и како то нешто да му објасне да би њему за његове године изгледало најједноставније, почеле би да се смеју. Он их је гледао наивно дечије са пуно поверења и питао: – Зар је одговор смешан?

Највише су се смејале када је у почетку када су се доселиле сасвим у Србију Мијат причајући мешао српски и енглески. Јако брзо је све схватио и лако се сада пребацивао са српског на енглески. Мада му је још увек лакше да се свађа на енглеском. Никола инсистира да га упишу у страну школу, он хоће да сноси трошкове. Ивани је мало сумњиво порекло његовог новца, мораће још да преиспита како стоје ствари да би донела коначну одлуку. После ове по њој намештаљке за посао мораће дефинитивно да размисли о томе и донесе коначну одлуку.

Ивана се опоравила, све је добро прошло али ће од сада морати да води рачуна до краја живота како се креће, за почетак мораће да се одрекне трчања, мораће у лагане шетње а за касније – Видећемо – тако су доктори говорили.

На Јованову жалост, Данијел је ипак успео да Ивану убеди да путује месец дана у Немачку на опоравак. Спремала се на пут, дуго јој је требало да се опорави. Провела је скоро два месеца у болници. Увелико се спријатељила са неколико сестра и доктором који је водио. Доктор Милић је био један пожртвовани човек пред пензијом и имала је среће што је баш он дежурао те ноћи када је била повређена. Иначе он више не дежура али те ноћи је мењао младог колегу коме је дозволио да за Нову годину путује у иностранство и да би служба била покривена он се сам пријавио.

У почетку је био резервисан према њој али касније, када је упознао схватио је да новине само кваре слику о њој. Добро је знао колико њене повреде боле и колико јој је тешко, али упркос томе дочекивала га је свако јутро

са осмехом. Чак и када није било потребе да је обилази, завршавао би код ње у соби и остајао који минут дуже у разговору. Видео би сету у њеним очима док гледа кроз прозор у голо грање како се лелуја на ветру.

– Имате најлепшу собу у целом блоку – говорио јој је док је руком показивао на цвеће које је окруживало кревет са свих страна.

– Да, сви воде рачуна о мени. Долазе у посету, али ми највише недостаје мој Мијат. Волела бих сада да идем у шетњу са њим.

– Морате да будете стрпљиви са оваквим повредама. Ми смо наше одрадили што смо најбоље могли остало је на вама.

– Знам и јако сам вам захвална због тога.

– Мени је јако драго што сте игром случаја били мој пацијент. Спремам се у пензију, још месец дана и крај радног века. Ето завршавам са вама и вашим успешним лечењем али најдраже ми је када уђем и видим ваш осмех. Мало пацијената у својој богатој каријери памтим који су знали да се захваљују тако дивним осмехом.

Ивана је лако поцрвенела а доктор Милић се уплаши да није рекао сувише или да пацијент погрешно тумачи његове речи. Зато се брзо поздрави са њом и поче своју игру ходником избегавајући жуте плочице, што га подсети на прве дане проведене у овој болници. Сетио се првог дана кад је скоро играјући школице у ходнику ишао да однесе захтев за посао, једва је чекао да почне да ради. Био је жељан посла, искуства и хтео је да почне да примењује своје знање. А, ево сада одлази у пензију као начелник одељења. Помисли да није могуће, али ипак јесте, цели свој живот провео је у овој болници, дао јој најбоље године живота исто као и

пацијентима. Сад једва чека да оде на викендицу у своју родну Шумадију. Да сакупља шљиве и пече ракију, да суши месо и коначно буде оно што је његов отац одувек желео. Није могао свом оцу да удовољи тада, морао је да оде и буде оно што жели, да ради онај посао који га испуњава. Деца већ имају своје породице, није баш био срећан њиховим начином живота, али шта може, ако је њима добро, подржаће их.

Опростио се са Иваном, разменили су бројеве телефона, хтео је повремено да се чује и да јој помогне око упутстава за даље лечење. Волео би да се ова девојка сасвим опорави, да не остане хрома. Он је дао све од себе, али и Ивана и њена ближа околина исто тако. За неколико дана путује у Немачку на даље лечење и вежбе. Уз задовољан смешак напустио је болницу у којој је провео пуно година. Колеге и особље су га испратили уз сузе и лепе поклоне. Мислио је да ће му бити теже.

Центар у који је Данијел одвео није личио на болницу, већ на велнес центар за релаксацију. Иако јој је све било лепо и примамљиво, особље стручно и увек на услузи, Ивани је недостајала београдска болница, Мијат, Јована и наравно, Јован. На аеродрому није јој ништа рекао, само је загрлио и дуго гледао. Све је знала, било јој је јасно. Топлина осмеха и загрљаја била је довољна. Ништа није било усиљено и изнуђено на силу. Склад и лепота избијали су из сваке поре.

Данијел је испод ока пратио њихов растанак, није му промакла њихова присност. Није му било свеједно. Размишљао је како да се постави, решио је да јој када остану сами у некој интимној атмосфери каже о својим

осећањима. Увидео је да је Јован озбиљна претња, чини му се да се Ивана њему другачије осмехује али приписивао је то познанству из младости.

Дуго је махала док су је покретне степенице односиле на пут, за њу овај пут кратку дестинацију, док је Јованов поглед био упрт само у њене очи. Мијат му је пришао и ухватио га за руку. Јован се спустио на једно колено, другом руком је загрлио дечака док су јој заједно махали, што јој је натерало сузе на очи.

Данијелова пажња јој је пријала, осећала је да није све због тога што је повредио и што има проблема. Није радио све то из осећаја гриже савести.

– Како си, љубави. Да ли си се сместила? Како ти је тамо? Јована је запљуснула са милион питања. Изговарајући све у једном даху, не дајући Ивани прилику да почне да одговара када је назвала да јој каже како јој је.

– Зашто ћутиш, Ивана? Није ти добро? уплашено упита.

– Знаш, Јована, да све морам прво теби да кажем.

– Па, кажи већ једном – нестрпљиво ће она.

– Постаћу попадија.

– Запросио те је.

– Није.

– Ти ћеш њега.

– Не.

– Па, како знаш.

– Знам. Тако сам одлучила. Нећу остати овде месец дана. Враћам се ускоро. Вероватно следеће недеље.

– Чекај мало, девојко. Данас си стигла. Шта се дешава, није те ваљда повредио?

– Није – уз осмех одговори Ивана, иако Јована није могла да га види.

– Диван је, како се само пожелети може. Многе жене би биле пресрећне на мом месту. Али ја волим Јована. Желим га јако, не могу да поднесем да будем више без њега – уз тежак уздах пун сете рече девојка.

– Аха

Знаш шта, душо моја, то да ћеш ти бити попадија ја сам знала још пре петнаест година, када си ми онако занесено причала о њему и о томе како ћеш мене да одведеш са собом у Америку. Још тада су ти очи сијале чудно. Знаш, драго ми је. Радујем се због тебе, а доста те је и чекао. Пожури са опоравком.

– Мислим да нећу чекати да се опоравим, морам да дођем.

– Немој пренаглити, сачекај још мало када си чекала до сада.

– Не знам колико ћу моћи да издржим. Ово је нешто невероватно. Како то нисам увидела до сада.

– Разговор се завршио, Ивана је остала замишљена после овог разговора а Јована насмејана.

Нико није знао да се вратила. Ломила се између жеље да ли да прво оде код Мијата или Јована. Ипак је љубав према детету превагнула. Морала је своје мало биће прво да привије на своје груди и спусти пољубац на миришљаву малу главицу, док је грле руке малог нежног бића. Разговор са Јованом је морао да сечека још неколико сати.

Да ли ће се ово вече лоше завршити? Прошли пут када је хтела да прави изненађења није се лепо завршио по њу. Зашто сада размишља о томе? Неће се враћати у прошлост. Самоконтролом избриса црне мисли и насмеши се крећући несигурним кораком у будућност.

Вече је увелико већ пало над Планом док је Ивана од свог стана кренула у лагану шетњу ка цркви помажући се штапом. Пре неколико година је питала Јована зашто се вратио у Плану. Слегнуо је раменима. Тада је мислила да ни он сам не зна зашто. Учила је сенку у његовом погледу.

Сада се питала да ли је могуће да је он знао да ће све овако да се деси. Био је далековид више него што је она мислила да јесте. Знао је да ће се вратити. Дошао је да је чека. Око цркве је мирисала покошена трава. Није сада била задња јесења, већ прва пролећна. Јован и Мита су је сакупљали причајући и смејући се док је за њима ишао стари и седи поп у црној мантији. Када су видели да улази у црквено двориште, сви су погледали у њу и престали да причају. Јован је своју грабуљу пружио црквењаку Мити, који пружи руку да је прихвати не гледајући у њу, већ у Ивану. Јован крете ка њој са најлепшим осмехом који је Ивана икада видела код њега. Гледао је у очи док јој је прилазио. Загрлио је нежно привијајући њену главу на своје груди шапнувши јој : – Ја сам сутра хтео да кренем код тебе. Хтео сам да те питам да ли би хтела да будеш попадија.

– Мислим да бих хтела, више ми се свиђа него манекенка. А и овако шепавана нећу моћи да се шетам пистама – шаљивим тоном рече, док се загледа у његове озбиљне очи. Морала је да прође дуг пут, није знала да ли ће моћи да буде попадија. Није јој ни било важно, она је пошла да Јовану понуди себе и своју љубав. Бојала се да ће Јован имати проблема због ње. Она је та која се сликала обнажена за многе часописе и модне куће. Доводили су је у везу са многим познатим именима, има ванбрачно дете, провлачили су јој име и слике у

трач новинама, у жутој штампи је било колико хоћеш, јер је у време највеће своје популарности била једина девојка из Србије која је била на самом врху светске лествице моде. Осудиће га због ње, изгубиће свој добар глас, бојала се тога али је била спремна на све. А, он, да ли је Јован спреман на све? Црв сумње поче да копа по њеној глави. Никога није повредила, бориће се јер верује у своју љубав. Све до сада у животу она је радила из љубави. Мама и тата су је родили из љубави. Учила је зато што је волела да стиче нова сазнања. Волела је да кува, волела је своје дете, другарицу, родитеље, посао којим се бави, Ливадицу. Цели сво живот доживљавала је као љубав. Једино је Јован био њена љубав о којој је доносила закључке главом а не срцем. Да је и ту као и увек до сада у животу донела одлуку, не би прошла овакав пут. И то је сигурно са разлогом. Знала је то. Схватила је.

Јован је пусти из загрљаја, ухвати је за руку и поведе према старом проти и Мити уз речи: – Јесам ли ти, оче, рекао да следећег месеца можеш слободно у пензију, да ћеш мене задњег да венчаш у овој цркви која добија свог попа и пападију.

Очи старца сијале су гледајући коначно срећног Јована. Знао је да он мора да чека неког јако вредног и до кога му је стало онако баш од срца. Почео је да се боји да ће отићи а њега неће имати ко да наследи, а Јован јако воли овај народ који га окружује као и он њега. Веровао је у ово двоје људи који су се срећно осмехивали једно другом.

ЛЕТ ДО НЕБЕСНЕ БЕСКОНАЧНОСТИ

Пријатељство се не бира, оно бива, ко зна због чега, као и љубав.

Богату креативну имагинацију, уз ововремена бурна збивања, на уверљив начин, пре свега препознатљиве стварности неше свакидашњице, Антилета Живковић отелотворује у свом новом роману ИСПОВЕСТ ПОПАДИЈЕ. Она причу развија надахнуто служећи се поступком детекције. Открива читалачкој публици суштину дубоко скривену, скоро увек, или пречесто идеализованих истина које се измигоље из своје љуштуре, одајући се и падајући са трона сјаја. Често бесциљног, заводећи и наводећи посматраче на лажно осећање дивљења које се под првим налетом лахора распрши попут маслачка, оголелим влатима махањем разлистава читаоцу прикривену реалност.

Портрете актера овог романа Антилета убедљивим препричавањем одсликава углавном као позитивне, из којих зрачи васељенска благодост коју не може ни време, нити опаки злбници да помуте. Та благодост је дубоко утиснута у њиховим генима који јасно истичу духовно сродство патријархалне средине. Таква средина, са једном породицом послужила јој је као извориште приповедења, изношење ставова о окружењу у коме

траје, главна је потка која кроз рефлексију развија радњу романа. Култна личност је свакако баба Ленка чији се ставови и савети поштују и спомињу и после њеног упокојења. Она је стожер једне породице у малом месту Браничевског округа крај кога тече река Морава најчешће мутна, у коме млади нараштаји јаву проткивају сновима да би њоме обичајне табуе разблажили, у њој опстали и трајали у нормалном развоју до стасавања.

Затим следе главне актерке Антилиног приповедања, пријатељице Ивана и Јована, које су своје одрастање заснивале једним неописиво дубоким и искреним пријатељством. Одане и постојане у њему сваког трену на животним стазама, њих две још од босоногих дана везивало је богаство таквог дружења. Судбина нам даје родитеље, а пријатеље бирамо сами, Антилета је управо њима дала могућност таквог избора. Нама, овоземаљским смртницима, живот је често велика празнина без Божије помоћи и без подршке искрених пријатеља. Њих две су једна другој увек биле подстицај и подршка да се избаве из невоља или да их превазиђу, лакше и безболније. Ивана коју је живот подарио неодољивом лепотом, која је увек, на сваком месту изазивала благост и благонаклоност, имала је Јованину подршку. Она је подстицала на сваком важном кораку, без зависти и без љубоморе када је Ивана на једном избору лепих девојака, у мањем граду изабрана међу девојке које су зрачиле лепотом не само физичком, већ и духовном. Тај избор је свакако одредио ток њене судбине јер је на избору била присутна Соња, модни креатор, која је у „мору смећа” препознала Иванину умешност и потенцијалну моћ да на модним ревијама света као манекенка постане неопходна.

Да се великом корацама вине вихорном брзином до самих звезданих висина, овлада њима... Осим савета родитеља, Ивана је увек имала и добронамеран савет своје пријатељице Јоване. Ти богоугодни савети су јој били неопходни на свим путовањима по свету који су били проузроковани њенима наглим успоном у свету моде. Повремено би она побегла из тог света светлости и сјаја у тихи родитељски дом. Била је сита похотних погледа мушкараца док је шетала пистом приказујући њихове моделе. Одолевала је многима, али Николи није успела. После извесног времена повређена његовим неверством, донела је одлуку, да макар привремено сиђе са тог трона и са сином Мијатом похрли у загрљај родитеља. У томе је имала подршку своје пријатељице Јоване а код родитеља је такође нашла разумевање за „рођење детета без брака”. У завичају, осећајући потребу да пређе преко прага Божијег храма, она је у црквеној порти имала судбоносни сусрет са Јованом који је дошао да се припреми за будућа богослужења. Свесна да је живот непрекидна борба између добра и зла, између могућности и жеља, она је већ приликом сусрета у порти почела о томе да размишља, највише о Јовановој благодати која је наговештавала човека чисте душе који ће у њеном и Мијатовом срцу заузимати важно место. У Јовановим очима засијале су читаве галаксије звезданих јата када је угледао како се смерно, погнуте главе моли. И, како се брзо успела на сам врх модних писта, тако је исте сада оставила поштујући баба Ленкине принципе о породичном дому, благодетима које он пружа.

Захваљујући моћном инспиративном врелу, Антилета је читалачкој публици понудила једно искрено уточиште где ће осетити племениту топлину дома,

пре свега српске традиције. Сугестивна и наративна у свом приповедању, Антилета ненаметљиво утиска читаоцу у мисли праве животне вредности. Неоспорно је да је у свом стваралачком опусу на стазама будућих литерарних домета који ће благовремено расти радујући поклонике писане речи.

Нови роман Антилете Живковић, осим већ реченог, нуди читаоцу да се отргне од свакодневних деструктивних мисли које му се намећу преко медија, о неподобним делањима младих, да угледа њихов ход, да га усмери једним, надасве племенитим стазама. Само на њима могуће је затирање тескоба и утољавање младалачке жеђи, не никако вихорним прибежиштима. Стрпљивошћу и радом лет до небесних бесконачности могућ је, јер се мир успоставља само доброделањима.

Ана Дудаш

ПОГЛЕД ИЗ СЕЛА НА ДАНАШЊИ СВЕТ

Поново се на књижевном фону Браничева јавља један млађи стваралац. То је Антилета Ана Живковић, Топончанка, која још једном оставља траг у времену и на овом простору. И овог пута то је савремени роман са савременом тематиком из живота, али и опис детињства главне личности романа, Иване. Баба Ленка и Иванини родитељи копча су са селом и недавном прошлошћу.

Спој између руралне средине и Балкана са савременим светом увек узрокује и рађа занимљиве људске судбине. И роман Антилете Ане заправо о томе говори. Говори на занимљив начин и пластично описује амбијент и догађаје на разним странама света. Антилета Ана све време контролише и валада догађајима који се дешавају у роману. Њену причу карактерише спој и прожимање старог-архаичног и већ заборављеног, са новим и савременим.

Антилета Ана од почетка романа па све до његовог краја, сваку радњу је апсолвирала. Тиме потврђује потребно знање, познавање материје и књижевно умеће да то преобрази у занимљиву причу. Реално, до ситних али значајних појединости, свака радња у роману је описана, тако да читалац са пажњом чита ову књигу.

Писац романа влада одлично говором и језиком, односима и ситуацијом како у патријархалном тако исто и у модерном миљеу догађаја и радњи. Њу краси права,

професионална – књижевна имагинација, која обухвата све аспекте живота, како руралног тако и градског. Изузетно професионални и мајсторски опис радњи које прате фабулу романа говори да је реч о једном већ зрелом писцу који свакако има перспективу, и који ће тек исказивати своје знање на српској књижевној сцени.

Владање на моменте посебним жаргоном и изразима говори говори о аутору који је материју из различитих области добро савладао. Радња романа дотиче село, паланку и светске метрополе. Повезује некадашњи живот и обичаје, који су ту, одмах иза нас, чиновнички – полусељачки живот у паланци, немаштини у кризу кроз коју цела Србија пролази и свет, односно светски гламур, који је далеко од нас, а који ми као кроз плот посматрамо и доживљавамо.

Читав конгломерат личности, потпуно различитих социјалних средина и друштвеног миљеа, које прате Антилетину причу, а које она води, само потврђују пишчев потенцијал.

Антилета Ана Живковић је рођена, стасала и формирала се у типичном амбијенту једног српског, браничевског села. Међутим, њена радозналост и жеља за знањем и образовањем полако од ње ствара књижевника. Она својом трећом књигом потврђује статус једног новог, младог и перспективног песника и романописца.

Желим да се захвалим својој породици, нарочито синовима Стевану и Јовану, јер колико год да се трудим да будем присутна у њиховим животима окрзнем време резервисано за њих.

Хвала Браничевско-стишкој књижевној заједници јер су стали иза мог дела и обезбедили део новца за штампање.

Ани Дудаш и Милићу Антонијевићу дугујем бескрајну захвалност.

Хвала и Вама читаоцима. Дивни су ми сусрети на књижевним вечерима на којима уживам. Сретнемо се, разменимо речи, утиске, осмехе, погледе и ја се увек осећам добро. Надам се и Ви.

Антилета Живковић
ИСПОВЕСТ ПОПАДИЈЕ

Едиција
СТИШКИ КЊИЖЕВНИ КРУГ
Књига XX

Издавачи
Браничевско-стишка књижевна заједница
Удружење књижевника Србије
Библиотека „Србољуб Митић“, Мало Црниће

За издавача
Миљисав Миљенковић
Зорка Стојановић

Уредник
Миљисав Миљенковић

Лектура и коректура
Проф. Славица Јовановић

Штампа
Штампарија „Стојадиновић“, Петровац на Млави

Тираж
500 примерака

ISBN 978-86-87003-27-9

2013.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-31

ЖИВКОВИЋ, Антилета, 1973-

Исповест попадије / Антилета Ана Живковић.
- Мало Црниће : Удружење књижевника Србије,
Браничевско-стишка књижевна заједница :
Библиотека "Србољуб Митић", 2013 (Петровац
на Млави : Стојадиновић). - 138 стр. ; 21
cm. - (Едиција Стишки књижевни клуб ;
књ. 20)

Тираж 500. - Стр. 129-132: Лет до небесне
бесконечности : пријатељство се не бира, оно
бива, као и љубав, ко зна због чега / Ана
Дудаш. - Поглед из села на данашњи свет:
стр. 133-134.

ISBN 978-86-87003-27-9

COBISS.SR-ID 198784268